

GLASILNOVSKY JEDNOTE

OFFICIAL ORGAN OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1102, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22nd, 1913.

PREDKONVENČNO RAZMOTRIVANJE

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ST. 144,
SHEBOYGAN, WIS.

Naše društvo je na svoji zadnji redni seji razmotrivalo par točk v prilog konvencije, ter je prišlo do zaključka, da društvo priporoča sledeče:

1.—Da bi se znižalo število delegatov. Zakaj jih je od enega društva štiri, pet, sedem ali še več? Z velikim številom delegatov se samo troši Jednotin denar, ker bi eden ali dva delegata ravno toliko naredila, ali pa še več, kakor šest ali več. Zatorej naše društvo priporoča ne več kot dva delegata za eno društvo. Na koliko članov bi se poslalo enega in na koliko nadaljnjih članov drugega, naj določi konvenčni odsek, kateri bo imel to zadevo v rokah. Z znižanjem delegatov bi se dalo več pripraviti na skrajšanju časa, če traja konvencija tri ali štiri dni, kakor pa šest ali več dni.

2.—Društvo nadalje priporoča, da bi bil glavni predsednik za stalno v glavnem uradu, ker bi zraven svojega dela, ki ga ima sedaj, nadomestoval mogoče eno delavno moč v glavnem uradu.

3.—Nadalje društvo priporoča, da ostanejo dnevne delegatov iste, kakor so bile na zadnji konvenciji, namreč \$8, ker iste veljajo za cela štiri prihodnja leta tudi za glavne uradnike in v slučaju izvanredne konvencije za delegate. Seveda se nekateri delegati izgovarjajo, da z osem dolarji ni mogoče shajati. Seveda, če hoče eden, lahko zapravi še enkrat toliko in še več. — Pozdrav.

John Priland, predsednik,
John Udovich, tajnik,
Peter Droll, blagajnik.

DRUŠTVO MARIJE POMOČ KRISTJANOV,
ST. 165, WEST ALLIS, WIS.

Na zadnji seji našega društva smo razmotrivali o sledečih točkah:

1.—Da bi se naši spovedni listki odstranili zaradi tega, ker je z njimi veliko sitnosti. Vsak praktičen katoličan ima svoj spovedni listek na svoji vesti, kar se tiče njegove verske dolžnosti.

2.—Plača glavnemu odboru naj ostane po starem.

3.—Glavnim uradnikom se ne sme plačati vozne stroške, če grejo na kakšno slavnost, ki jo prireja kako društvo, ker lokalni društveni uradniki lahko grejo na svoje stroške.

4.—Dalje smo razmotrivali zaradi posojila članstvu, da to ni sobratsko, ker se računa članom po 5% obresti. Zakaj pa druge Jednote dajejo posojila po 4%?

5.—Jednota naj kupi več vojnih bondov, namesto dajati denar na druga posojila.

6.—Zakaj se ne plača za eno in isto operacijo, saj zdravnik računa tudi za drugo operacijo kakor za prvo?

S sosestrskim pozdravom,

Josephine Windishman, predsednica,
Mary Petrich, tajnica,
Katie Hrovat, blagajničarka.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ, ST. 176, DETROIT, MICH.

Ker je že čas konvencije bližju, je naše društvo na zadnji seji razmotrivalo o sledečih točkah, iste tudi soglasno potrdilo:

1.—Da se glavni predsednik nastavi za stalno v glavnem uradu, da se s tem stroški znižajo.

2.—Da naj se konvencija vrši vsakih šest (6) let, s tem bi se v 12. letih prihranilo približno \$180,000, katera svota bi se lahko porabila v poškodninskem in izvanrednem skladu, ker se zdaj za nekatere poškodbe premalo plačuje.

3.—Da se v poškodninskem členu dostavi še ena točka, namreč če je član za stalno ponesrečen vsled mrtvouda (Paralysis) na levo ali desno stran. Po sedanjih določbi se za to plača le \$200. To je takorekoč sramotno za Jednoto. Tak nesrečen rabí strežajta, ne more nikamor sam, torej naj se za to plača najmanj \$350.00.

4.—Da se atletična podpora in vsi njeni stroški za časa vojne prekinjejo, ali z drugo besedo rečeno, naj se ne plača nič.

5.—Kadar povabi kako društvo kakega glavnega uradnika na kakšno društveno praznovanje, naj tisto društvo samo njegove stroške plača.

Frank Hreščak, predsednik,
Paul Madronich, tajnik,
Michael Maierle, blagajnik.

V Texasu je vroče

Joe Gornik, ki služi Strica Sama v Fort Clark, Texas piše, da je bilo en dan zadnji teden 116 stopinj vročine in da so se fantje zelo potili. Joe se prav dobro počuti v armadi, samo čez pas je že nekaj izgubil pri treningi. S Joe Svetetom iz St. Clairja sta skupaj in pošiljata pozdrave vsem znancem v Clevelandu.

Mr. Resnik bolan

Naš društveni in kulturni delavec, Jakob Resnik iz 3599 E. 81. St., je dobil v tovarni težke poškodbe. Kos železa mu je padel na nogo. Odpeljali so ga v St. Alexis bolnišnico, kjer je bil dva dni, zdaj se pa zdravi doma. Prav vesel bo, ako ga prijatelji in znanci kaj obiščejo. Mr. Resniku pa želimo, da bi kmalu ozdravel.

Kralj Peter II. došel v Ameriko

Uredništvo Glasila je prejele v nedeljo, 21. junija zvečer sledečo brzojavko:

"New York, N. Y., 21. junija. Uredništvo Glasila K. S. K. J., "6117 St. Clair Ave., "Cleveland, Ohio.

"Jugoslovanski Informacijski Center prejema sledeče obvestile kraljevega poslanstva:

"Njega Veličanstvo, kralj Peter II je prispel danes ob petih popoldne v spremstvu zunanega ministra Dr. Moncila Ninčića in ministra dvora Radoja Knezevića iz Londona v Združene ameriške države na neko letališče ob vzhodni obali.

"V spremstvu Njega Veličanstva so dalje pomočnik zunanega ministra Ilija Jukić, adjutant major Vohoska in šef kabineta zunanega ministra Mihajlo Gavrilović.

"Njega Veličanstvo kralj bo ostal dva dni v okolici, v sredo, 24. junija pa odide v Washington na uradni obisk k predsedniku Rooseveltu.

"Bogdan Radica,

"Jugoslovanski Informacijski Center"

Jugoslovansko poslanstvo je napravilo obširne priprave za slovesen sprejem jugoslovanskega kralja Petra II. K sprejemu je bilo povabljenih mnogo odličnih Jugoslovancev iz vseh krajev dežele.

ARMADA LATINSKE AMERIKE

Latinska Amerika bi mogla postaviti na noge armado kakih 2,500,000 vojakov po zadnjem zaveznikovega informacijskega urede v glavnem mestu Mehike.

Sama Brazilija bi mogla zbrati 1,000,000 vojakov, med njimi 125,000 mož stalne armade in 300,000 rezerve. Mehika in države Osrednje Amerike iz otoki v Karabskem morju bi mogle oborožiti kakih 200,000 vojakov. Pri tem pa ni všteta mehiška več ali manj izvežbana delavska milica in farmerske rezerve, ki imajo nad 500,000 mož.

Primeroma največ vojaško izvežbanih mož ima Peru, ki ima skoro pol milijona redne ali pa rezervne armade. V Peru, ki ima le 6,000,000 prebivalcev, je izmed 12 ljudi v državi po eden izvežban vojak.

Najmanj je mobilizirana Čile, ki ima v stalni armadi in v rezervi komaj 25,000 vojakov. Tedaj je komaj eden izvežban izmed 200 ljudi.

150 ton starega kavčuka

Oljne družbe v Clevelandu so do 21. junija zbrale 150 ton (300,000 funtov) starega kavčuka. Kampanja bo do konca meseca.

Naš clevelandski novomašnik

Rev. Edward L. Surtz S. J.

Zadnji teden smo poročali o novi maši, katero je daroval v cerkvi sv. Vida Rev. Edward L. Surtz S. J. minulo nedeljo; danes pa prinašamo njegovo sliko na tem mestu.

Italijani potučujejo dalmatinska mesta

Italijani so odstranili spomenik Grgurja Ninskega in Ivana Meštrovića in vse druge spomenike in plošče, ki so spominjale na jugoslovanski Split. Stara imena ulic in trgov so zamenjali z novimi italijanskimi imeni in plošče zamenjali s kamni v slogu italijanske renesanse v velikosti 70x40 cm. Te plošče pa so postavili v višini prvega in drugega nadstropja, da jih ne bi prvi dan razbili. Prebivalci, zlasti mladina, se zabavajo s tem, da ciljajo v plošče s steklenicami črnila in ko vstane dan, so po vsem Splitu plošče pokrite s črnim. Spličane zlasti razveseljuje pogled na italijanske vojaške, ki stojče na lestvicah v znoju svojih obrazov perejo in drgnejo zamazane plošče.

Dva slovenska poročnika

Za 10 dni je prišel na dopust poročnik Anthony Zadnik. V soboto, 20. junija je graduiral iz oficirske šole in bil povišan v poročnika. Njegov bratranec Anthony Frank iz 906 E. 73. St. je tudi isti dan graduiral iz iste šole in bil tudi povišan v poročnika. Anthony je prišel k svojim staršem Mr. in Mrs. Anthony Zadnik, 988 E. 77. St. Naše iskrene čestitke obema slovenskima fantoma in njih staršem na tem odlikovanju. Veliko sta žrtvovala, da sta izdelala šolo. Oba naša Toneta se bosta pa gotovo fino postavila v svojih častniških uniformah.

Primorski dan bo 9. avgusta

V nedeljo 9. avgusta popoldne bo prirejen na prostorih Slovenskega društvenega doma v Euclidu takozvani Primorski dan. Za to prireditev so v teku ogromne priprave. Prirejen bo pristni primorski ali krašovski dan, kakršnega še ni videla Amerika. Pričakuje se najmanj 10,000 ljudi. Naša društva so prošena, naj na tisti dan ne prirejajo svojih prireditev, da bo tako večji uspeh Primorskega dneva.

Naznanilo Slovincem v Strabane in okolici

Strabane, Pa. — Vsem Slovincem v Strabane in okolici se tem potom naznanja, da se vrši v Canonsburgu in Strabane v soboto, dne 27. junija "Tag Day" v korist Jugoslovanskega pomožnega sklada, v petek, 26. junija pa pri jami okoli Canonsburga.

Na omenjena dva dneva bodo naša slovenska dekleta prodajale po mestu in pri jami znamke za prostovoljne doneske.

Ker je bil mestni župan Hon. Harry Cook tako dober, da je nam dal dovoljenje za nameravani "Tag Day," upamo in prosimo naš jugoslovanski narod in sploh naše prijatelje, da pridejo na pomoč in si nakupite lepe znamke, katere bodo naša dekleta prodajale. Vsa dekleta, ki vas bodo obiskale, bodo nosile trak z napisom "Yugoslav Relief."

Za Jugoslovanski pomožni relief,

John Bevec, preds.,
John Boles, tajnik,
John Troha, blagaj.

ZAVEZNIKI SO IZGUBILI V 12 DNEH 13 LADIJ

Washington. — V dvanajstih dneh, vstevši od 3. junija so zavezniki izgubili v Karibejskem morju 13 ladij. Nekaj jih je bilo torpediranih, nekaj zadetih od krogel. 354 mož posadke je bilo rešenih, 186 jih pogrešajo in 23 je mrtvih.

Vseslovanski shod za združenje slovanskih cerkva

Dne 4. julija, 1942, se bo vršila izredna slavnost v St. Procopius College, Lisle, Ill. Istočasno se bo vršil tudi vseslovanski shod za združenje slovanskih cerkva.

Po želji sv. Katoliške Cerkve, katera želi in se trudi pridobiti nazaj v svoje okrilje ločene vzhodne brate, vernike pravoslavne cerkve, so se gotovi krogi zavzeli za to misel in se trudijo pridobiti nazaj v katoliško Cerkev svoje najbližje brate po krvi. Število razkolnih Slovincem je zelo veliko; Rusija sama jih ima 160 milijonov. Pravoslavni Rusi tvorijo večino razkolnikov, katere je grški patriarh Cerularij leta 1054 potegnil za seboj v razdor.

Od tega časa naprej se rimski papeži trudijo neprestano, da bi pridobili te ločene kristjane nazaj v okrilje prave Cerkve. V najnovejši dobi so se trije papeži posebno brigali in delovali za združenje vzhodne cerkve in to so bili: Leon XIII., Benedikt XV., in Pij XI. Pij XI. je započel posebno gibanje med slovanskimi katoličani v Ameriki, da bi s pomočjo teh pridobil nazaj v okrilje katoliške Cerkve v Ameriki živeče razkolnike slovanske narodnosti.

Ta shod za združenje slovanskih cerkva, bo prvi obširen poskus javno delovati za to idejo v okolici Chicage, kjer se nahaja stotisoče ljudi slovanske

NAJNOVEJŠE VESTI IZ JUGOSLAVIJE

London, 17. jun.—Po tajnih virih se je izvedelo, da so Nemci ustrelili tekom meseca aprila v Sloveniji 250 talcev. Ravno v katerem delu Slovenije so jih ustrelili in zakaj, poročilo ne pove. Skoro gotovo je bilo pa to na Gorenjskem.

Ljubljana, 14. marca (JIC) — Včeraj so slovenski uporniki napadli zgradbo finančne direkcije v Ljubljani, ki je izpremenjena v italijansko vojašnico. Uporniki so se pripeljali z avtomobilom, vdrli v zgradbo premagali posadko in odnesli v avtomobile veliko množino municije in nad 60 pušk. Na slovenski strani ni bilo žrtev.

Ker je Nemcem v okupirani Sloveniji primanjkovalo učiteljev, so predpisali posebne izpite za slovenske učitelje, ki so obvladali nemščino. Pismene naloge pri izpitih so bile: Hitler in Evropa, Nemčija in Rusija, Moje delovanje v zadnjih 25 letih, Moj odnos do vere, Zgodovina Spodnje štajerske. Posledica je bila, da so takoj po izpitih artilirali celo vrsto učiteljev. In jih poslali v koncentracijska taborišča v Nemčijo.

Po štajerskih občinah so nacijske oblasti imenovala posebne kmetijske referente, ki naj bi vodili spisek o prisilni oddaji žita. Na Dravskem polju so pobrali vse žito, v Savinjski dolini pa zlasti oves. Vasi so ostale brez pridelkov. Samo vas St.

Poleti so Nemci izdali po slovenskih vaseh posebna navodila, ki so določevala, kako naj kmetje skrbje za pridelovanje in določevala najostreje kazni za nepokorščino. Nemške oblasti so sklicevale kmete na posebne stanke, na katerih so jim grozili z najhujšimi posledicami, če se ne bodo držali ukazov. Zlasti so jim zabijevali, da morajo pridelati od vseh poljskih pridelkov največ repe, češ da bo zanjo izredno dobra cena. Končno se je izkazalo, da je repa namenjena ujetnikom v koncentracijskih taboriščih v Nemčiji.

Poročila iz Jugoslavije pravijo, da je bilo zadnje dni v Sloveniji ustreljenih 250 talcev. V okolici Ljubljane v severnozahodnem delu Jugoslavije je bilo 38 vasi do tal požganih. 170 oseb je bilo poklanih v Mariboru, 80 pa na Bledu.

Italijanske oblasti, v zasedenem delu Slovenije so obrodile na smrt in ustrelile Franca Gramca. Ustreljen je bil, ker je na javnem prostoru zakričal "Živela Jugoslavija," "Živela Slovenija!"

"Kaertner Grenzruf": Gauleiter Brenner je obiskal v spremstvu generala Roesenerja policijske oddelke na Bledu. V svojem govoru se je zahvalil policiji za njeno naporno delo pri vračanju dežele v njeno prvotno stanje. Dejal je, da se lahko ponašajo s tem, da so sodelovali pri novi priključitvi teh krajev k Rajhu."

DRUŠTVA NAZANJA

DRUŠTVO SV. ŠTEFANA, ST. 1, CHICAGO, ILL.

Prispevanje seje in vabilo

Članstvu našega društva želimo sporočiti, da smo na zadnji mesečni seji sklenili, da se seja za mesec julij opusti, ker dotični dan je 4. julija, državni praznik, dan Neodvisnosti. Torej seja ta dan ne bo, pač pa se bo seja vrnila eden teden poprej, dne 27. junija, točno ob 8. uri zvečer v navadnih društvenih prostorih.

Članstvo je prošeno, da se te seje gotovo udeležijo, ker bo več važnih točk za rešiti v korist društva in Jednote.

Na zadnji mesečni seji bi moral dobiti nagrado sobrat Rudy Krall, toda ker ga ni bilo na seji, nagrade ni dobil. Za to sejo bo nagrada v svoti \$2 v defenze znakah.

Meseca maja je naše društvo izgubilo dva člana, prvi je umrl sobrat Albin Zakrajšek, drugi pa sobrat Frank Schiffler. Članom priporočam oba ranjaka v blag spomin, žalujočim ostalim obeh družin pa naše iskreno sožalje.

Sledeči člani so bili izvoljeni za delegate prihodnje konvencije, katera se bo vršila v našem mestu v avgustu: John Terselich, John Prah, Frank Banich, John Zvezich, in John Kochevar. Namestniki so pa: Joseph Kobal, Anton Banich, Frank Kopore, Anton Stonich in Anton Kremesec.

Se enkrat vabim celokupno članstvo na prihodnjo sejo dne 27. junija, točno ob 8. uri zvečer. Asement se pobira pred sejo od pol sedme ure paprje kakor po navadi. Po seji bodo delegate preskrbeli okusnega jemenovca. Torej upam, da se te seje gotovo vsi deležite.

Na svidenje na prihodnji seji dne 27. junija!

Bratski pozdrav,
John Prah, tajnik.

DRUŠTVO SV. FRANCISKA SALESKEGA, ST. 29, JOLIET, ILL.

Vabilo na piknik

Tem potom vladno vabimo vse članstvo našega društva in vse Slovence in Hrvate iz Joliet in bližnjih naselbin, da nas posetite na našem pikniku v nedeljo, 28. junija.

Odbor je pridno na delu in pripravila, da bo več zabave. Pred zaključkom bomo o dali enemu, kateri bo srečen za \$25 War Bond. Torej ne pozabite v nedeljo, 28. junija priti na naš piknik.

Nadalje vabim na prihodnjo sejo dne 5. julija, ker bodo nadzorniki prečitali šestmesečno poročilo društvenega poslovanja. Kakor je bilo obljubljeno od strani delegatov, izvoljenih za konvencijo, bodo oni preskrbeli malo okrepčila po seji za vse navzoče.

Zaeno prosim starše, katerih sinovi bodo poklicani k vojakom, da mi to naznanite, ker bi rad imel natančen imenik (seznam) vseh članov našega društva, ki bodo v vojaški službi. Dosedaj je bilo naznanjenih 35 članov-vojakov. Imena teh so:

Azman Edward, Dragovan John, Dragovan Joseph, Dragovan Frank, Dragovan William, Gale Joseph, Gersich Ralph, Gnidovec Joseph, Horvat Edward, Horvat Joseph, Horvatin Joseph, Jurjevic William, Kren John, Madronich Joseph, Mlakar Anton, Muren Anton, Pazdertz Edward, Petan Charles, Petric Joseph, Pirc Anton, Pirc John, Pluth Alex, Riffel Albert, Skul Joseph, Smrekar Edward, Stukel Bay, Dr. Svetich Edward, Torkar Joseph, Torkar Michael, Ukovic Sylvester, Vesel Leonard, Vicich Elmer, Zeleznik Frank, Pekol Sylvester.

Se enkrat vas vabim, da se gotovo vsi udeležite našega piknika, ki se bo vršil v nedeljo,

28. junija v farnem parku.

Sobratski pozdrav,
Joseph Rozich, tajnik.

DRUŠTVO SV. JOZEFA, ST. 41, PITTSBURGH, PA.

Važna seja. Volitev delegata

Vsem članom in članicam našega društva se tem potom naznanja, da se vrši zelo važna seja v nedeljo, 28. junija, pričetek ob 2. uri popoldne v navadni zborovalni sobi Slovenskega doma.

Poleg važnih društvenih stvari, bo tudi volitev delegata in namestnika za 20. konvencijo naše Jednote, ki se bo vršila meseca avgusta v Chicagu, Ill.

Dragi bratje in sestre, pridite v polnem številu in si izvolite delegata, ki vam bo po volji, da bo dober zastopnik za društvo in Jednoto.

Ker je konec meseca junija ob istem času, bomo pobirali asement že od 1 ure naprej. Pričetek seje ob 2. uri popoldne.

Z bratskim pozdravom,
Louis Heinricher, tajnik.

DRUŠTVO SV. BARBARE, ST. 92, PITTSBURGH, PA.

Štovane sestre: Ljubo vam se zahvaljujem, da ste mi opet dale priliko i čast biti vaša delegatinja i zastupati naše društvo na dojdouci Jednotino konvenciju. Budite uvjerjene da ću ja po svoji mogućnosti biti za sve ono, što bude za dobrobit članstva.

Molim članice, koje dugujete, da bi gledale da si dug izplateite sad dok se dela, isto da bi redovito plaćale članice tako da ne bi zaostajale. Mesec brzo prođe pa i dva, tri i četiri i onda reče: "Pa kaj sam pa toliko dužna?" Eto, vidite kako je posle teško platiti, kad se nabere dosti, a isto Jednota nas ne čeka, mi moramo check za asement poslat, jeli ste vi platili ili ne.

Na dojdouci sjednici 12. jula čitat će nadzorni odbor polgodišni račun, dojdite da čujete u kakom stanju vam je društvo.

Sestrinski pozdrav,
Mary Petreich, tajnica.

DRUŠTVO SV. ANE, ST. 105, NEW YORK, N. Y.

Na seji dne 14. junija je bila izvoljena za delegatino na prihodnji konvenciji, ki se bo vršila v Chicagu, Ill., sestra Jennie Tonicich, za namestnico pa sosestra Veronica Kunz.

Kako smo bile ponosne, da smo volile svojo delegatino, ker poprej je bila vselej nekaka nevolja ali nesoglasje med društvi, katera naj pojde.

Društvo je sklenilo, naj delegatino na konvenciji priporoča, naj bi bilo vsako društvo upravičeno, ki ima 50 članov in članic do svojega delegata.

Meseca julija ne bomo imele seje kot običajno na drugo nedeljo, pač pa bo društvena sv. maša 26. julija; sveta maša bo ob 10. uri popoldne v slovenski cerkvi na 62 St. Marks Place, New York. Po sveti maši bo seja in pobiranje mesečnine. Prosim, vzemite to obvestilo v naznanje in se gotovo vse udeležite prihodnje seje.

S sosestrskim pozdravom,
Jennie Tonicich, tajnica.

DRUŠTVO SV. GENOVEFE, ST. 108, JOLIET, ILL.

Članice našega društva opozarjam, da ne pozabite na karte za War Bonds, in one članice, ki še istih niste vrnile, da jih vrnete pred 5. julijem, ker bomo na dotični dan določile nagrado. Pa pridite na sejo, da boste znale, kateri bo srečen.

Na zadnji seji smo imele volitev delegatinj za 20. konvencijo Jednote, izvoljene so bile sledeče članice: Jean M. Tezak, 457 Indiana St.; Mary Cohil, 920 Cora St.; Mary M.

Terlep, 723 Oakland Ave. in Mary Golebiak, 5 W. Jackson St. Za namestnice: Antonia Struna, 716 Wilcox St.; Mary Ambrosich, 1262 Elizabeth St.; Katherine Fryziblak, 405 N. Chicago St. in Barbara Buchar, 1012 Clement St.

Asement bom pobirala ob eni uri. Seja se vrši v novi Ferdinand dvorani.

S pozdravom,
Mary Cohil, tajnica.

DRUŠTVO SV. ANE, ST. 127, WAUKEGAN, ILL.

Članicam našega društva se naznanja, da so bile izvoljene sledeče članice za delegatino: Mary Cepon, Frances Drobic in Frances Tercek; namestnice so pa: Millie Pirc, Jennie Jesenovec in Jennie Petrovic.

Prijazno ste vabljeni na prihodnjo sejo, ki se bo vršila v nedeljo, 28. junija.

Obenem naznanjam tudi žalostno vest, da je preminula Jennie Gostisha, rojena Belec. Pokojna je bila rojena leta 1890 v vasi Brezovica pri sv. Katarini. Tukaj zapušča žalujočega soproga, hčer, tri brate in tri sestre in več drugih ožjih sorodnikov. V imenu društva naše sožalje soprogu in hčeri. Pokojnici pa mir in pokoj in večna luč naj ji sveti!

Sosestrski pozdrav,
Frances Tercek, tajnica.

DRUŠTVO MARIJE MAGDALENE, ST. 162, CLEVELAND, O.

Članstvu se tem potom naznanja, da se bo pobiral asement v četrtek, dne 25. junija v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida od 6. do 8. ure zvečer. Prosi se in opozarja vse one, ki še nimajo plačan svoj asement, da to gotovo storijo v četrtek. Ne glede, da bi se vedno za vas zalagalo, ker to je nemogoče in nepotrebno v teh časih, ko so delavske razmere izboljšane. Kateri ne boste imeli svoj asement plačan koncem meseca, si potem, ko boste stavljene na suspendacijsko listo, posledice pripisite samim sebi. Zaponnite pa si, da ko ste suspendirana, ni so vaši dediči deležni nobenih podpor in tudi ne posmrtnine, ako bi se vam v tem času pripetila smrt. Je jako važno, da skrbite za to, da je vaš asement plačan vsak mesec.

Torej le glejte, če ni še vaš asement poravnani, da to gotovo storite dne 25. junija med 6. in 8. uro zvečer v stari šoli sv. Vida. Pozdrav,
Marija Hochevar, tajnica.

DRUŠTVO SV. MIHALJA, BROJ 163, PITTSBURGH, PA.

Javljam svim članom i članicam našeg odsjeka, da je prošla sjednica bila veliko posječena. Tako bi trebalo da je svaka redovita sjednica tako i još više posječena od našega velikega društva.

Daklem prošlu sjednicu smo imali veliko posla i zato je ostalo, da nije članstvo uplatilo asesmenta. S toga molim, da se požurite i stvar uredite, jer ćemo isto imati sada polgodišnje izvješće ili proračun, pak pazite, da budete svaki svoje asesmente podmirili ovaj mjesec.

Dalje prošlu sjednicu 14. juna smo isto voljili ili birali delegate za 20. konvenciju naše Jednote, koja se bude održavala u Chicagu, Ill., u augustu ove godine. Sledeći delegati so izvoljeni: Matt Brozenić, John Ban i George Kalpich. Daklem cijenjeno članstvo, koji ste bili na sjednici, braćo i sestre, ja vam se od srca zahvalim na vašem povjerenju, da ste mi se onako ljudski pokazali i jednoglasno izvoljili za delegata bez tiketa. Daklem, dragi mi braćo i sestre, još vam se jedamput najljepše zahvalim a zabraviti neću i što budem mogao, učuvan uvijek naklonjen u svakoj stvari i pomoći.

Vas vse lepo pozdravljam,
Anna Pelčić, tajnica.

DRUŠTVO SV. MARTINA, ST. 178, CHICAGO, ILL.

Članicam našega društva se naznanja, da so bili izvoljeni sledeči za delegate za 20. konvencijo naše Jednote: Louis Simenc, Mike Zlate, Anton Rudman, Avgust F. Svetek, Joe Kozar, John Trecek, Charles Trecek, Stanley Zagorc, Jennie Sulen. Namestniki in namestnice: Mike Anžlin, Joe Somrak, Jennie Jalovec, Anna Pausic, Mary Panchur, Frank Matoh, Anna Skolar in Frances Somrak.

Zaeno sporočam, da je naše društvo darovalo \$5 za MacArthur Bomber Fund.

S pozdravom do vsega članstva,
Louis Simenc, tajnik.

DRUŠTVO SV. JOZEFA, ST. 169, CLEVELAND, O.

Članstvu našega društva se naznanja, da so bili izvoljeni sledeči za delegate za 20. konvencijo naše Jednote: Mike Zlate, Anton Rudman, Avgust F. Svetek, Joe Kozar, John Trecek, Charles Trecek, Stanley Zagorc, Jennie Sulen. Namestniki in namestnice: Mike Anžlin, Joe Somrak, Jennie Jalovec, Anna Pausic, Mary Panchur, Frank Matoh, Anna Skolar in Frances Somrak.

Zaeno sporočam, da je naše društvo darovalo \$5 za MacArthur Bomber Fund.

S pozdravom do vsega članstva,
Louis Simenc, tajnik.

DRUŠTVO SV. ŠTEFANA, ST. 187, JOHNSTOWN, PA.

Seja našega društva, ki se je vršila v nedeljo, 14. junija, se je lepo zaključila in je bila obiskana od članov in članic še dovolj povoljno. Zeleti je, da bi bila tudi vsaka druga seja enako ali še v večjem številu obiskana. To je za društvo zelo važno, ker s tem dobijo člani in odbor več veselja do društva in imajo tudi društveni odborniki večje veselje delati v korist za društvo.

Naše društvo bo zastopala na konvenciji sestra Mary Hosta, za namestnico je pa Emma Jesen.

Dalje se je na seji naše članstvo izrazilo, naj ostane tiskanje našega Glasila tako kakor je sedaj vsaj toliko časa, da se sedanje razmere razčistijo. Je tudi za to, da se plača vsa posmrtnina našim ubitim vojakom, razen če bi bilo prav veliko število vojaških smrtnih slučajev, kar pa nas Bog obvari.

Zaradi dnevnice na konvenciji, naj bi bile nekoliko večje kakor na zadnji konvenciji, ne pa \$12 na dan. V našem mestu jih je malo, ki zaslužijo po \$12 na dan. Upam pa, da noben član ali članica ne gleda na to, da bi si pridobil par dolarjev na račun konvencije ali izkoriščal članstvo. Dober član ali članica z veseljem žrtvuje vsaj nekaj za njegovo Jednoto.

Za konvencijo bi zadostovalo res samo štiri dneve. Naši delegati in delegatino se bodo gotovo potrudili, da bo hitro in dobro izvršeno, kar bo za korist vsemu članstvu. Bog daj, da bi vse dobro izteklo.

Naša sestra Rose Zupancić je poslala sina služiti za našo novo domovino. Srečen povratek vsem našim vrlim vojakom. Naš mladi brat Louis Semic je napredoval že za narednika (Sergeant), kar mu vsi čestitamo. Louis, le priden bodi, boš morebiti še general, kar bi ti iz srca želela.

Hvala tudi našem članstvu, ker so vsi odpravili svojo dolžnost in opravili velikonočno spoved.

Vas vse lepo pozdravljam,
Anna Pelčić, tajnica.

DRUŠTVO SV. KRIŽA, ST. 217, SALIDA, COLO.

Četudi je naša slovenska naselbina v Salida majhna, je vseeno odšlo že precej naših slovenskih fantov k vojakom. Sledeči naši fantje so šli dose-daj:

William Usnik, Jerry Entihar in Frank Zaverl, člani našega društva. Drugi so: Frank Glihar, Harry Kastelic, Louis Kastelic, brata; Carl Rotz, Frank Strah, Frank Melavic, Joe Tekavec, Leonard Janich, John Struna, Phil Miklich, Albert Godec, Frank Gregorich, Max in Albert Ambrozic, brata; Albert Costello, John Kastelic iz Sand Park in Philip Skufca. Želimo vsem skupaj, da bi se kmalu vrnil nazaj zdravi in veseli. Fantje vedo, kdaj grejo, ne vedo pa, kdaj se bodo vrnili nazaj k svojim domačim. Pustili so doma starše, brate in sestre, pa ne vedo, ali se bodo še videli ali ne.

Zato prosimo vsi Mater božjo, naj izprosi, da bi se vsi vr-

nili zdravi k nam nazaj. Mogoče so tudi nekateri, ki jih ne bo več nazaj. Prosim pa, da bi Bog dal srečo, da bi se vsi vrnili, kakor so odšli.

Sedaj pa vas, člani in članice prosim, ako je vam mogoče, da bi plačevali asement dopoldne na mojem domu, ker od zdaj naprej ne bom doma popoldne. Prosim, da to vpošte-vate, da ne bo potem kakšnega nesporednjava.

Pozdrav,
Katherine Drobnick, tajnica.

DRUŠTVO SV. KRISTINE, ST. 219, EUCLID, O.

Členjeno članstvo: Zahvaljujem se vsem tistim, ki ste se odzvali na sejo, ki se je vršila dne 14. junija. Volitev delegata je bila glavna stvar zadnje seje. Poleg tega smo imeli tudi razmotrivanja, ki bodo priobčena v naslednjih številkah Glasila.

Dalje smo tudi ukrepali, kako bi se kaj napravilo za naše mlajše člane in članice. Za enkrat smo stvar prepustili staršem, da se pomenijo z mladino in na prihodnji seji poročajo. Zato prosim vse starše, da se gotovo udeležite prihodnje seje, posebno pa še oni, ki se zanimate, da se res kaj ukrene in s tem poživijo, da ne bomo tako zaspani. Tudi naša mladina bo imela zanimanje za društveno življenje, če ji bomo preskrbeli zares koristnega razvedrila.

Zahvaljujem se cenjenemu članstvu, ki ste me izvolili za delegatino. Človek se v resnici poživijo in se navdušijo še za nadaljno delo pri društvu, ko vidi, da se vsaj nekajkrat izkaže te hvaležnim. Ponovna hvala za tako veliko udeležbo.

Prihodnja seja se bo vršila 12. julija in prav rada bi videla, da bi tudi res vsi prišli in še tisti, ki niste bil na zadnji seji. Istočasno bodo prečitani šestmesečni računi. Slišali boste, koliko smo napredovali dose-daj v tem letu. Tudi nagrada bo za enega izmed posestnikov.

Marsikaj bi se še spopolnilo in doseglo pri našem društvu, če bi se člani in članice redno udeleževali sej, saj so seje ventar zato, da se navdušujemo za društveno življenje in splošen napredek.

Za delegatino od našega društva sem bila izvoljena podpisana. Namestnik je pa brat Math Tekavec, 20303 Goller Ave.

Sporočam vsem članom in članicam, da mora prispevati vsak 50 centov v društveno blagajno, to je bil sklep zadnje seje. Poleg rednega asesmenta pridenite še 50 centov, prosim.

Dalje je društvo kupilo War Bond v znesku \$50 in s tem smo dokazali našo lojalnost naši ljubljani novi domovini Ameriki. Pozdrav vsem skupaj.

Terezija Zdešar, tajnica.

DRUŠTVO SV. KRISTINE, ST. 219, EUCLID, O.

Členjeno članstvo: Zahvaljujem se vsem tistim, ki ste se odzvali na sejo, ki se je vršila dne 14. junija. Volitev delegata je bila glavna stvar zadnje seje. Poleg tega smo imeli tudi razmotrivanja, ki bodo priobčena v naslednjih številkah Glasila.

Dalje smo tudi ukrepali, kako bi se kaj napravilo za naše mlajše člane in članice. Za enkrat smo stvar prepustili staršem, da se pomenijo z mladino in na prihodnji seji poročajo. Zato prosim vse starše, da se gotovo udeležite prihodnje seje, posebno pa še oni, ki se zanimate, da se res kaj ukrene in s tem poživijo, da ne bomo tako zaspani. Tudi naša mladina bo imela zanimanje za društveno življenje, če ji bomo preskrbeli zares koristnega razvedrila.

Zahvaljujem se cenjenemu članstvu, ki ste me izvolili za delegatino. Človek se v resnici poživijo in se navdušijo še za nadaljno delo pri društvu, ko vidi, da se vsaj nekajkrat izkaže te hvaležnim. Ponovna hvala za tako veliko udeležbo.

Prihodnja seja se bo vršila 12. julija in prav rada bi videla, da bi tudi res vsi prišli in še tisti, ki niste bil na zadnji seji. Istočasno bodo prečitani šestmesečni računi. Slišali boste, koliko smo napredovali dose-daj v tem letu. Tudi nagrada bo za enega izmed posestnikov.

Marsikaj bi se še spopolnilo in doseglo pri našem društvu, če bi se člani in članice redno udeleževali sej, saj so seje ventar zato, da se navdušujemo za društveno življenje in splošen napredek.

Za delegatino od našega društva sem bila izvoljena podpisana. Namestnik je pa brat Math Tekavec, 20303 Goller Ave.

Sedaj pa vas, člani in članice prosim, ako je vam mogoče, da bi plačevali asement dopoldne na mojem domu, ker od zdaj naprej ne bom doma popoldne. Prosim, da to vpošte-vate, da ne bo potem kakšnega nesporednjava.

Pozdrav,
Katherine Drobnick, tajnica.

DRUŠTVO SV. KRISTINE, ST. 219, EUCLID, O.

Členjeno članstvo: Zahvaljujem se vsem tistim, ki ste se odzvali na sejo, ki se je vršila dne 14. junija. Volitev delegata je bila glavna stvar zadnje seje. Poleg tega smo imeli tudi razmotrivanja, ki bodo priobčena v naslednjih številkah Glasila.

Dalje smo tudi ukrepali, kako bi se kaj napravilo za naše mlajše člane in članice. Za enkrat smo stvar prepustili staršem, da se pomenijo z mladino in na prihodnji seji poročajo. Zato prosim vse starše, da se gotovo udeležite prihodnje seje, posebno pa še oni, ki se zanimate, da se res kaj ukrene in s tem poživijo, da ne bomo tako zaspani. Tudi naša mladina bo imela zanimanje za društveno življenje, če ji bomo preskrbeli zares koristnega razvedrila.

Zahvaljujem se cenjenemu članstvu, ki ste me izvolili za delegatino. Človek se v resnici poživijo in se navdušijo še za nadaljno delo pri društvu, ko vidi, da se vsaj nekajkrat izkaže te hvaležnim. Ponovna hvala za tako veliko udeležbo.

Prihodnja seja se bo vršila 12. julija in prav rada bi videla, da bi tudi res vsi prišli in še tisti, ki niste bil na zadnji seji. Istočasno bodo prečitani šestmesečni računi. Slišali boste, koliko smo napredovali dose-daj v tem letu. Tudi nagrada bo za enega izmed posestnikov.

Marsikaj bi se še spopolnilo in doseglo pri našem društvu, če bi se člani in članice redno udeleževali sej, saj so seje ventar zato, da se navdušujemo za društveno življenje in splošen napredek.

Za delegatino od našega društva sem bila izvoljena podpisana. Namestnik je pa brat Math Tekavec, 20303 Goller Ave.

Sporočam vsem članom in članicam, da mora prispevati vsak 50 centov v društveno blagajno, to je bil sklep zadnje seje. Poleg rednega asesmenta pridenite še 50 centov, prosim.

Dalje je društvo kupilo War Bond v znesku \$50 in s tem smo dokazali našo lojalnost naši ljubljani novi domovini Ameriki. Pozdrav vsem skupaj.

Terezija Zdešar, tajnica.

DRUŠTVO SV. ŠTEFANA, ST. 187, JOHNSTOWN, PA.

Seja našega društva, ki se je vršila v nedeljo, 14. junija, se je lepo zaključila in je bila obiskana od članov in članic še dovolj povoljno. Zeleti je, da bi bila tudi vsaka druga seja enako ali še v večjem številu obiskana. To je za društvo zelo važno, ker s tem dobijo člani in odbor več veselja do društva in imajo tudi društveni odborniki večje veselje delati v korist za društvo.

Na omenjeni seji smo tudi volili delegata za naše društvo za prihodnjo konvencijo Jednote. To je prvič v zgodovini našega društva, da bo imelo svojega lastnega delegata.

Za delegata je bil izvoljen društveni tajnik Peter Bukovec, za namestnika pa društveni blagajnik, brat John Jevcic. Tem potom se podpisani zahvaljujem članstvu za izvolitev, ker bom imel priliko zastopati naše društvo na konvenciji in narediti za naše društvo, kar bo v moji moči.

Z bratskim pozdravom,
Peter Bukovec, tajnik.

DRUŠTVO SV. KRIŽA, ST. 217, SALIDA, COLO.

Četudi je naša slovenska naselbina v Salida majhna, je vseeno odšlo že precej naših slovenskih fantov k vojakom. Sledeči naši fantje so šli dose-daj:

William Usnik, Jerry Entihar in Frank Zaverl, člani našega društva. Drugi so: Frank Glihar, Harry Kastelic, Louis Kastelic, brata; Carl Rotz, Frank Strah, Frank Melavic, Joe Tekavec, Leonard Janich, John Struna, Phil Miklich, Albert Godec, Frank Gregorich, Max in Albert Ambrozic, brata; Albert Costello, John Kastelic iz Sand Park in Philip Skufca. Želimo vsem skupaj, da bi se kmalu vrnil nazaj zdravi in veseli. Fantje vedo, kdaj grejo, ne vedo pa, kdaj se bodo vrnili nazaj k svojim domačim. Pustili so doma starše, brate in sestre, pa ne vedo, ali se bodo še videli ali ne.

Zato prosimo vsi Mater božjo, naj izprosi, da bi se vsi vr-

nili zdravi k nam nazaj. Mogoče so tudi nekateri, ki jih ne bo več nazaj. Prosim pa, da bi Bog dal srečo, da bi se vsi vrnili, kakor so odšli.

Sedaj pa vas, člani in članice prosim, ako je vam mogoče, da bi plačevali asement dopoldne na mojem domu, ker od zdaj naprej ne bom doma popoldne. Prosim, da to vpošte-vate, da ne bo potem kakšnega nesporednjava.

Pozdrav,
Katherine Drobnick, tajnica.

DRUŠTVO SV. KRISTINE, ST. 219, EUCLID, O.

Členjeno članstvo: Zahvaljujem se vsem tistim, ki ste se odzvali na sejo, ki se je vršila dne 14. junija. Volitev delegata je bila glavna stvar zadnje seje. Poleg tega smo imeli tudi razmotrivanja, ki bodo priobčena v naslednjih številkah Glasila.

Dalje smo tudi ukrepali, kako bi se kaj napravilo za naše mlajše člane in članice. Za enkrat smo stvar prepustili staršem, da se pomenijo z mladino in na prihodnji seji poročajo. Zato prosim vse starše, da se gotovo udeležite prihodnje seje, posebno pa še oni, ki se zanimate, da se res kaj ukrene in s tem poživijo, da ne bomo tako zaspani. Tudi naša mladina bo imela zanimanje za društveno življenje in splošen napredek.

Zahvaljujem se cenjenemu članstvu, ki ste me izvolili za delegatino. Človek se v resnici poživijo in se navdušijo še za nadaljno delo pri društvu, ko vidi, da se vsaj nekajkrat izkaže te hvaležnim. Ponovna hvala za tako veliko udeležbo.

Prihodnja seja se bo vršila 12. julija in prav rada bi videla, da bi tudi res vsi prišli in še tisti, ki niste bil na zadnji seji. Istočasno bodo prečitani šestmesečni računi. Slišali boste, koliko smo napredovali dose-daj v tem letu. Tudi nagrada bo za enega izmed posestnikov.

Marsikaj bi se še spopolnilo in doseglo

BARAGOV SVETILNIK

P. Bernard Ambrožič OFM.

Škof Baraga — svetniški mož
(Joseph Gregorich v Ave Mariji.)

Zgodovinarji, ki študirajo Baragovo življenje, se ne morejo prečuditi. Popolnoma sam je bil na svojem misijonskem polju in tako malo sredstev je imel, pa je dosegel tako čudovito lepe uspehe. Istočasno so pa bili v istih krajih med Indijanci misijonarji raznih verskih sekt. Imeli so bogato podporo pri svojem delu, pa so dosegli v primeri z Barago prav neznatne uspehe. Tako stoji pred zgodovinarji Baraga velik kot nekak nadčlovek, ki je s svojim delom in svojimi uspehi zasenčil sam samcat vse uspehe svojih protestantovskih tekmecev, ne le posamezne, ampak seštete v eno samo celoto.

Baragove najodličnejše misijonske postaje so bile v Grand Riverju, L'Ansu in v La Pointu. V vseh teh krajih je našel že ob svojem prihodu protestantovske misijonske postaje, ki so bile že dobro urejene, so imele dovolj delovnih moči in so razpolagale z lepimi svotami denarja. Ko je Baraga zastavil svoje delo, je bilo na vseh treh krajih videti, da ne bo nikakega uspeha. Toda, ki je odhajal iz teh krajev, je bil njegov misijon povsod najlepši in je prekašal protestantovskega kot dan prekaša noč. In vendar je bil vsak kraj spočetka poln svojevrstnih težav in problemov, ki jih je bilo treba na poseben način rešiti.

Le kako je Baraga rešil vse te probleme?

Baragovi nasprotniki niso bili le protestantovski misijonarji, ampak tudi indijanski agenti, ki so posredovali med Indijanci in ameriško vlado. Razmere so bile take, da so nehote moraliti ti agente povsod potegniti s protestanti zoper Barago in so tako postali njegovi nasprotniki. Najbrž sploh ni bilo niti enega med indijanskimi agenti, ki bi bil prijazen katoličan. Z druge strani pa prav dobro vemo, da so bili skoraj vsi trpki nasprotniki katoliške cerkve.

Vlada se je posluževala teh agentov v ta namen, da so njej v prid napravljali z Indijanci takozvane "pogodbe," ki niso bile nič drugega ko prisiljeno izseljevanje, oziroma prodajanje zemlje. Dandanes nihče več ne zakriva teh nelepih reči s plaščem čednih "razlag." Zato indijanski agenti sploh niso mogli biti pošteno odkriti, pa če bi tudi hoteli biti. Javnost je od njih zahtevala samo to, da so znali nepošteno toliko prikriti, da ni preveč očitno kričala v svet.

Protestantovski misijonarji so po večini držali s temi agenti in glede njihovega nepoštenega ravnanja gledali skozi prste, samo da so prejemale od vlade primerno ali nadprimereno svoto za svoje misijone od denarja, ki je prihajal v vladne zakladnice od prodaje indijanske zemlje.

Toda Baragi je bil blagor duš vedno prva stvar. Ni se hotel spuščati v take dobičkanosne zadeve, zato si je povsod nakopal sovraštvo tistih, ki so imeli indijansko zemljo v zakupu. Kljub temu je vse nasprotnike prekosil.

In glejte, protestantje sami nam dajejo ključ za rešitev te uganke. Protestantje sami pričajo s svojim pripovedovanjem, kako velik značaj je bil Baraga. Ljubezniv, ponižen, veder, vpluden in tako dalje. Neki njihov pisatelj poudarja, da je bil Baraga z gled pravega "gentlemana." Neki drugi obžaluje, da Baraga s svojim velikim značajem ni služil kakoli "bolj vredni" stvari kot katoliški cerkvi. . . . Da, kakor so tudi sovražili katoliško cerkev, to so drug za drugim pošteno priznavali, da je bil Baraga vsega spoštovanja vreden mož.

Tako imamo ravno od strani Baragovih nasprotnikov — ne osebnih nasprotnikov temveč poklicnih — najodličnejša pričevanja, da je bil Baraga občudovanja vreden mož. To pričevanje bo imelo velik pomen, ko bo šlo za Baragovo beatifikacijo. Tako velik je bil Baraga v očeh svojih sodobnikov, da niso mogli razumeti veličine njegovega značaja — brez izmišljenih razlag. Zato so raznesli vest, da je Baraga potomec slavne vladarske rodbine, da ima velike prijatelje na evropskih vladarskih dvorih in podobno. Razume se, da vse to in podobno ni bilo nič res. Toda mislili so, da le na ta način lahko primerno izrazijo moč Baragove osebnosti. Na to pa seveda niso pomislili, da je za Baragov silni značaj druga in boljša razlaga. In ta je — Baraga je bil svetnik!

Le iz teh silnih potez njegovega značaja si je mogoče razlagati, zakaj je imel Baraga take uspehe v krajih, kjer bi jih najbrž nihče drug ne bil imel. Bil je takten in obziren nad mero in si je tako pridobil naklonjenost s svojo močno osebnostjo. Znal je že naprej odvrniti od sebe in svojega misijonskega dela očitno nasprotovanje. In kadar je sam moral očitno nastopiti zoper nasprotne nazore, je znal besedo tako postaviti, da se ni občutila njegova odločna agresivnost.

Baragova svetniška osebnost je podjarmila vse — prijatelje in sovražnike. Imel je seveda svoje nasprotnike tudi med pogani, med Indijanci, ki niso na noben način hoteli postati njegovi katoliški učenci. Eden takih je bil slavni indijanski poglavar Buffalo. Zgodbo tega moža bomo napisali enkrat pozneje.

Drobiz

Baragov Svetilnik je parkrat izostal radi pomanjkanje časa. Iz Guayaquila, Ekvador, je prišlo poročilo o novih silovitih potesih. Upamo, da tudi v teh nadaljnjih katastrofi Father Trampuš ni bil prizadet. Friderik Baraga, čuvaj nad svojim

NAZNANILO GLEDE STANOVANJA DELEGATOV

Važno je za vse, posebno za delegate in delegatinje 20. redne konvencije K. S. K. Jednote, da se prigrisajo pravočasno glede stanovanja za časa konvencije v Chicagu.

Nahajamo se v vojnem času in upamo, da bo vsak delegat in delegatinja vpošteval, kateri se slučajno želi prigrisati glede stanovanja za časa konvencije v Chicagu, Ill. Sporočite nam pravočasno, kako stanovanje in za koliko oseb, pripomoglo bo sedanji čas, da zadevo stanovanja v Chicagu, bodisi privatno ali pa hotel po zmožnosti uredimo v zadovoljnost. Za neobvestila odbor ne bo odgovoren.

Vsa obvestila, glede stanovanja, se naj naslovi na Mr. John Terselich, 1847 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Phone Canal 3411.

ODBOR.

Pogled na Paray le Monial, zibelko pobožnosti Presvetega Srca Jezusovega

Jože Grdina:

Spomin na Paray le Monial

Še o pobožnosti Presvetega Srca Jezusovega

Znamenitosti v Paray le Monialu

Ker je bil moj prvi kot sedanji naslov tega Spomin na Paray le Monial, a pisal pa sem več glede praznika in potem o pobožnosti Presv. Srca Jezusovega, naj malo tu napišem o Paray le Monialu, oziroma znamenitosti, ki so tam.

Paray le Monial je malo pa prav lepo mesto vzhodnem delu Francije, že bolj bliže Švice. Mesto, ki šteje okrog 5.000 prebivalcev, leži med rodovitnimi polji, a skozi mesto pa teče reka Loire. Torej že po številu prebivalcev se vidi, da je majhen, da, prav neznačen; a kljub temu si ga je Gospod izbral za središče Njemu, tako ljube pobožnosti, do Njegovega Božjega Srca.

Prav kakor je Gospod Jezus Kristus pokazal pri prihodu na svet, ter si je izbral za rojstni kraj mali Betlehem, prezrl Jeruzalem in druga slavna mesta tedanjega sveta, tako je On storil to pot, da razodene želje svojega Srca v tem malem mestecu; prezrl je razkošni nališpani Pariz, se ognil Londona in celo večnega Rima, pa si izbral Paray le Monial, katerega se danes kljub temu tako malo pozna. Gospod je bil vedno preprost in le s preprostimi, majhnimi, nevednimi in betežnimi je najraje občeval; veliko učeno je On preziral. To je On ponovno pokazal s tem, ko je razodel svoje Srce v Paray le Monialu.

Nič posebne zgodovine mi ni znane o tem mestecu, od kdaj je in kako je nastalo. Ni to tako važno, pač pa je važno to, da je bil v Paray le Monialu samostan reda Marijinega obiskovanja, katerega red je ustanovil sv. Frančišek Saleški. V tem samostanu se prav za prav pričena prava zgodovina Paray le Monialu; od tedaj dalje postane biti Paray le Monial slaven. Pa o tem samostanu in še druge malo pozneje.

Že v začetku sem omenil baziliko Presv. Srca Jezusovega, ki je takorekoč kraljica Paray le Moniala. V to baziliko sem vstopil najprvo, ko sem dospel v Paray le Monial. Ker sem bil popoln tujec in mi Paray le Monial ni bil znan drugače kot po imenu, sem seveda iskal grob sv. Marjete Alakok tam. Kmalu pa sem zvedel, da moram malo više po klancu v samostansko kapelo, kar sem tudi storil. Vendar pa, ker sem že pri baziliki, naj omenim to, da je bazilika krasno svetišče, ki pa ni še povsem bilo dodela-

velikim častilcem!

Iz Ljubljane poročajo, da po vsej deželi, kjer so še odprte cerkve, z velikimi slovesnostmi obhajajo devet prvih petkov, kakor je bil naročil g. škof Rožman. V decembru in januarju je bilo na primer v frančiškanski cerkvi v Ljubljani nad 5000 sv. obhajil na prvi petek, pri sv. Cirilu in Metodu pa tudi nad 1500. Škof so rekli, da je to vsaj žarek upanja in kapljica tolažbe za te težke čase . . .

no. Ni malenkost zidati tako stavbo v takem malem mestecu; denar pa od zunaj, saj veste, kako prihaja in to zlasti od krogov, ki pobožnosti še malo ali nič ne poznajo.

Vendar moram reči o res krasni baziliki Presv. Srca Jezusovega, da je to lepa hiša božja za tak kraj in da ga je Gospod vesel. Visoko po stenah so visela bandera vsakovrstnih barv in velikosti, ter umetno vezena z besedili v raznih jeziki. Gotovo so to poklonile svetišči razne skupine ali organizacije, da tako okitijo svetišče božjega Srca. Svetišče je lepo poslikano z prizori iz Gospodovega življenja, v katerem se tako lepo kaže Njegova neskončna ljubezen, katero je delil vedno in povsod. Visoko na oboku je velika krasna slika, ki predčuje Gospoda v svojem veličanstvu, na prsih pa se mu blesti Njegovo Srce. Ta slika pa jasno in nazorno pove vse.

Da malce preskočim pravi kraj, kjer je Gospod razodel svoje Srce, naj povem o nekem posebnem svetišču v tem mestecu.

Tujec sem bil; francosko nisem znal in bil sem v skrbeh, kako dobiti te in one podatke, kako si bolje ogledati, in je naneslo tako, da sem tam dobil eno prav dobro gospo, ki je znala angleško; le ta me je potem peljala v jezuitski samostan, me seznanila z mladim jezuitom, ki je znal angleško in ta mi je potem prav razkazal vse, kar sem želel videti. Tako me pelje ta jezuit, ki je bil res blaga duša, v krasno novo kapelo, kjer počivajo zemeljski ostanke P. Kolombier-a, to je tistega jezuita, katerega je Mariji priporočil Gospod, da se tudi on potrudil, da se vpelje to pobožnost. P. Kolombier je poslušal ta glas, preiskal, vso stvar in ko se je prepričal, da je to vse res delo božje je tudi poprijel in delal na to, kar je želel Gospod. Za svoje delo, ki ga je storil za razširjenje te pobožnosti je Kristus visoko odlikoval z čudeži, tako da je bil P. Kolombier potem prištet med blažene. Njegove telesne ostanke sem si ogledal v stekleni rakvi.

Oltarna slika v tej kapeli predčuje Kristusa sedečega na prestolu, obdanega od nebeskih duhov. Na desnici Kristusovi je sv. Marjeta, na levi pa blaženi p. Kolombier. Krasen simbol češčenja božjega Srca in za eno zglede kako Gospod plača tiste, ki mu služijo, tiste, ki širijo to Njemu tako ljubo pobožnost. P. Kolombier bi morda točko dosegel čast oltarja, ker pa je širil to pobožnost po želj Gospodovi, ga je tudi Gospod obilno poplačal; za veliko delo je prejel veliko plačilo, prejel največjo, ki jo človek more dobiti: Kristus ga je bogato nagradil v nebesih.

Od te greva z jezuitom v kapelo videnja; tja v tisto svetišče, ki sem ga že v prvem članku omenil. Kaj predčuje slika v glavnem oltarju sem že povedal, da se je tu Gospod pri-

kazal sv. Marjeti. Na desno v stranskem oltarju je pa grob svetnice. V dragoceni stekleni krsti počiva svetnica; glavo ji krasila zlata krona, ki je posuta z dragimi kamni; v desnici drži Srce Jezusovo, v levici pa lilijo. Grob svetnice stražijo štirje angeli; nad njenim grobom pa je od žarkov obdano Srce Jezusovo.

To bi bil prav kratak opis njenega groba, v podrobnosti iti pa bi bilo preobširno.

Tu, kjer ona počiva, je često klečala in molila Euharističnega Jezusa, ki se ji je često prikazal v vidni podobi, kot sem že omenil. Svetnica je umrla 17. oktobra 1690. Doživela pa je, da je videla, kako lepo se širi pobožnost Srca Jezusovega in je tudi potem z veseljem pričakovala smrti. Njena zadnja beseda je bila: Jezus, potem pa se je preselila njena duša k Njemu, za katerega čast se je tako trudila in katerega je tako ljubila, da prejme bogato nagrado za to delo in ljubezen do Božjega Srca. Kristus je pa že tu pokazal, kaj je bila Marjeta ter jo odlikoval z številnimi čudeži, ki so se godili na njenem grobu, katere je priznala tudi zdravniška veda, in potem po strogi preiskavi tudi Cerkev. Dne 19. avgusta 1864 jo je papež Pij IX. proglasil za blaženo, a papež Benedikt XV. pa jo je dne 13. maja 1920 proglasil za svetnico. Njen god se obhaja 17. oktobra.

Neznatna, slabotna v življenju, velika po smrti, ko je z pomočjo Gospoda samega širila in razširila pobožnost Srca Jezusovega, ki se je dvignila tako visoko, da danes že težko dobiš katoliško svetišče, kjer bi ne bilo sohe ali pa vsaj podobe Presvetega Srca Jezusovega. Često vidiš tu pa tam Kristusa, ki z eno roko kaže na svoje Srce, a z drugo pa vabi gledalca k sebi; ali pa tudi, da ima obe roki razprostrti, kot da bi hotel vse objeti v svoji ljubezni. Vse te podobe božjega Srca izvirajo iz Paray le Moniala iz tega malega svetišča, kjer se je prikazal Gospod sv. Marjeti in zato tudi umetniki kaj radi upodabljajo Gospoda tako kot ga predčuje slika v glavnem oltarju tega svetišča.

Poklonil sem se Gospodu pred onim oltarjem, kjer je On stopil pred sv. Marjeto v vidni podobi, se mu priporočil za varstvo na potu. Nisem bil varan. Potem pa še Njegovi učenci sv. Marjeti, ki počiva ondi. Vesel sem zapuščač svetišče in verjemi, dragi bralec, da je bil obisk tega svetišča in Paray le Moniala Rima; le Jeruzalem s Sveto deželo je bil večji.

Od tam sem šel v spremstvu jezuita na oni vrt, po katerem se je sv. Marjeta često sprehajala, potem sem si ogledal kraj, s katero redovnice prvič javno častile Srce Jezusovo. Tudi oni del samostana, kjer imajo shranjene razne relikvije svetnice, sem si ogledal; videl borni jedilni pribor, katerega je rabi-lica svetnica kot žlica, vilice, krožnik in lonček. Ogledal raševino moderc, katerega je nosila pod svojo redovno obleko ter se tako s tem pokorila in mrtvi-

O SLOVENSkih IZGNANCih V SRBIJI

Poročilo, katerega prvi odlomek danes priobčujemo, je pismo dveh slovenskih samaritanov, pisano v Beogradu meseca septembra 1941, ki sta lani obiskovala slovenske izgnance v Srbiji. Dogodke in razmere sta poptnika dojemala in zapisovala iz individualnega in subjektivnega gledišča, kar naj čitatelji vpoštejajo. Poročilo je avtentično in ni bilo sestavljeno za propagandne namene.

Če hočete videti pregnane Slovence v Srbiji, pojdite v mislih z menoj iz Beograda v Mladenovac. Od tam stopiva še kam drugam. Vlaki ne vozijo. Morava biti zadovoljna z kolesi.

Mladenovac je sedež istoimenskega političnega sreza, 58 kilometrov južno od Beograda proti Nišu. Cesta je krasna. Lepo speljana in odlično tlakovana. V mestu samem je nekaj slovenskih družin, več pa v okolici. Vseh skupaj je v tem srezu okoli 90. Razdeljeni so po 12 občinah ali vaseh: Mladenovac, Vlaška, Rajkovac, Selo Mladenovac, Kovačevac, Velika Krasna, Američ, Koračica, Pružatovac, Medžuluže, Jagnilo in Šepšin.

Vasi so zelo daleč druga od druge, nekatere so dolge po eno uro in več peš hoje. In pota so tako slaba, da se niti s kolesom ne moreš voziti. Moraš hoditi peš. Isto velja za druge srece.

Sosednji srez, ki je sprejel vase pregnane Slovence, je Topola. Tam je 58 pregnancev iz Slovenije, kakih 12 naših ljudi je pa bilo že poprej ondi. Stanujejo večji del v Topoli sami, ostali so pa razdeljeni po vaseh Trnova, Junkovac, Natalinci, Kloka, Zabare, Maskar, Zagorica, Belosavci, Šume in Buržinci. Če hočeva prenočiti v Topoli, nama ne bo kazalo iti daleč ven po vaseh. Zakaj policijska ura je stroga in le glejva, da naju ne zaloti na nepravem mestu!

Vidiš tistega-le čudno opravljenega moža na cesti, ki vodi v

la svoje telo, ter bič, s katerim se je često bičala. Vse to je skrbno shranjeno pod steklom in sleherni, ki pride v Paray le Monial si to lahko ogleda. Tudi njeno skrinjo imajo še tam in več lastnoročnih pisem, ter razne druge literature, ki se je pričela baviti po Marjetini smrti z češčenjem Srca Jezusovega.

V tisti sobi se tudi vidi svetnico v naravni velikosti, ko kleči zamaknjena v molitev, v rokah pa drži rožnivec. Upodobljena je tako, kakor je nekoč klečala pred Najsvetejšim ter molila. Tam sem dobil za spomin malo sliko svetnice, kjer je bil vdolan majhen kos svile, ki je bil v dotiki s telesom svetnice. Na drugem kraju dolgega hodnika samostana, sem si ogledal galerijo slik in reliefov, ki kažejo svetnico v raznih dobah; vse od njenega rojstva pa do njene smrti, ter njeno poveličanje. Vse tako lepo in zanimivo pričuje o Marjetinem življenju in pa njeni svetosti.

Dosti raznih stvari sem tam videl in ves moj trud in pa odvišni stroški pri tem so bili tako malenkostni, da bi magari bili še desetkrat večji in še več truda, pa bi se ne kesal, da sem šel v Paray le Monial. Zelo, zelo zadovoljen sem zapuščač ta imenitni kraj, katerega si je izbral Gospod Jezus Kristus, da svetu odkrije neizčrpano bogato zakladnico svojega Srca, da cpozori svet, da se obrne k Njemu, ki je vir vsega blagostanja, miru in sreče, ter da je Njegovo presveto Srce ono, ki more edino rešiti človeka pogubljenja; kakor je On to sam povedal sv. Marjeti Alakok.

To sem podal čitateljem, da jih seznanim s to pobožnostjo pri spominu na Paray le Monial. Naslednji srez, ki naju zanima, je Arandjelovac. S kolesom sva tam v dveh ali treh urah. V tem srezu najdeva 40 slovenskih izgnancev. Večinoma bivajo v mestu samem in v selu Banja. Tudi jih je bilo nekaj že poprej. Od tu jo bova mahnila proti Lazarevcu. Pot je dolga 30 kilometrov. Je pa slaba in potovanje po njej je dokaj nevarno. Tu namreč ni žendarjev in občinskih oblasti ni nikjer. Nedičeva oblast ne seže do sem, da povem z eno besedo. Tod gospodarijo četniki in uporniki. Videti je, da v severnem kraju prevladujejo prvi, v južnem drugi. Zadnji imajo v svojih vrstah tudi Slovence. Dospeva do vasi Trbušnica. Tamle imava iti čez most, pa je razdrt in deloma sežgan. Samo močne traverze so še na svojih mestih. Pravijo, da bova naletela še na marsikak tak most, če bova dalje časa potovala po teh krajih. In še to dostavljajo, da kadar Nemci potujejo tu skozi z avtomobili, morajo imeti s seboj plohe, da jih vržejo čez potok. Nemci? Na začuden vprašanje dobiva odgovor, da Nemci včasih naredijo pogodbo s četniki, da smejo tam potovati. Pa le za določen čas in za dobro odkupnino v potreščinah. Stopiva k mostu. Toda preden skušava priti čez, ali ne bi vprašala po Slovincih? Res nama povedo, da sta v vasi dve slovenski družini. Gospodarja ene od teh dveh družin so Nemci pred kratkim ustrelili.

To naju pa jako zanima, kajne? Stopiva jih pogledat in pozvedet podrobnosti.

Rajni Franc Hrovat, to je njegovo ime, je bil v Jugoslaviji cestar blizu Maribora. Po pregnanstvu v Srbijo so mu določili za stanovanje je šolo in sicer prav blizu porušenega mostu v Trbušnici. Toda stanovati tako blizu varno. Nemci se prepeljavajo po cesti in streljajo za vsako malenkost.

To so dobro vedeli srbski kmetje, ki so stanovali ob glavnih cestah. Zato so se umaknili v hribe. S seboj so vzeli tudi živino, žito in sploh vse premično premoženje. Tedaj se je hotela tudi Hrovatova družina preseliti v hribe.

Bi jo je 28. avgusta, ko so Hrovatovi prevažali svoje malenkosti. Gospodar je ravno odnašal zadnjo culo, ko pridejo Nemci. Kričali so in spraševali, kje je tisti Slovenec. Hrovat je razumel, da imajo ravno njega v mislih. Prejšnji dan je bil namreč v kafani naletel na Nemce, pa se ni odkril. Tedaj je pristopil nemški vojak in mu snel klobuk z glave.

Morda bi sedaj ne bilo nič hujšega ko nekako uradno zaslišanje. Toda Hrovat se ni hotel vdati Nemcem in je poskušal vteči v gozd. Nemci so odprli ogenj in zadeli Hrovata tako nesrečno, da je na mestu obležal in umrl.

Rajni je pustil za seboj ženo in štiri otroke, stare od 7 do 12 let. Hrovat je imel ob času smrti pri sebi ves svoj denar in nobena tajnost ni, da so ga Nemci oropali do zadnje pare. Žena se je trudila, da bi se ji denar vrnil, pa doslej brez uspeha.

Nesrečna družina je ostala (Dalje na 4 strani)

IZVRŠEVANJE PATRIOTIZMA NA SEJAH

Beseda patriotizem je tujka, izvira iz latinske besede "patria," domovina, pomeni pa domoljubje; tako rečemo patriotu tudi domoljub.

Stari Rimljani so bili veliki domoljubi, zato je ostal še do danes znan njih lepi pregovor: Dulce est pro patria mori, (Sladko je umreti za domovino).

Da, v resnici, stari Rimljani so bili pred mnogimi stoletji slavni in mogočni, ker so pa hoteli končno vladati celi svet, sta jih njih napuh in ošabnost spravila v nič; taka usoda gotovo čaka tudi druge današnje svetovne oblastnike.

Ker živimo v vojnem času, bi morali še posebno vpoštevati in gojiti patriotizem in sicer neprenehoma ali pri vseh prilikah, bodisi doma, med delom, v javnosti, tako pa tudi na naših društvenih sejah. Kako naj to vršimo?

Jako primeren izraz ali znak patriotizma je pred vsem, da visi v naši zborovalni dvorani naša draga ameriška ali zvezdnata zastava; ista naj bo na steni pred odrom. Če te zastave še nimate v vaši zborovalni dvorani, omislite si jo takoj, saj ne stane toliko!

Po izvršeni molitvi pred začetkom seje naj se na opomin predsednika vrši poklon ali zaobljuba ameriški zastavi na sledeči način:

Vsi člani stojte in držijo svojo desnico na srčni strani zroč v zastavo. Predsednik naj naprej čita:

"I pledge allegiance to the Flag of the United States of America, and to the Republic for which it stands, One Nation, indivisible, with liberty and justice for all."

V slovensčini bi se ta zaobljuba glasila sledeče:

"Jaz obljubujem vdanost zastavi Združenih držav Amerike, in republiki za katero stoji. En nerazdružljiv narod s svobodo in pravico za vse."

Nato naj sledijo vse točke dnevnega reda. Zatem naj predsednik ali tajnik prečita imena članov-vojakov, osobito one, ki so bili zadnji čas pozvani v armado.

Jako lep izraz domoljubja je tudi, če ima društvo v zborovalni dvorani seznam svojih članov-vojakov (Service Honor Roll). Zaeno naj skuša društvo od vseh svojih domobrancev dobiti zadnje naslove in naj se članstvo opozori, da naj jim piše; če društvo zmore, pošljite jim ob priliki tudi kak spominski dar.

Da bomo tudi kot društveniki izkazovali patriotizem, naj predsednik na vsaki seji apelira na navzoče za nakup bondov in za prispevek za Ameriški Rdeči križ, letoletna članarina za to dobrodelno ustanovo znaša samo en dolar.

Če bodo hotela vsa naša krajevna društva gornji naš nasvet vpoštevati, potem bomo lahko trdili, da naša Jednota v resnici posluje po svojem prelepem geslu: Vse za vero, dom in narod! Če bomo na ta način delovali tudi za naš dom, oziroma za našo deželo, bo to gotovo del prispevka našega patriotizma napram njej.

UREDNITVO IN UPRAVNIŠTVO CLEVELAND, OHIO

6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO

For members, yearly \$0.84
For nonmembers \$1.00
Foreign Countries \$3.00

Official Organ of and Published by THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the Interest of the Order

Office: 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. Phone: Henderson 3912

Terms of subscription: For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Issued every Wednesday

For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Official Organ of and Published by THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the Interest of the Order

Office: 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. Phone: Henderson 3912

Terms of subscription: For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Issued every Wednesday

For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Official Organ of and Published by THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the Interest of the Order

Office: 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. Phone: Henderson 3912

Terms of subscription: For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Issued every Wednesday

For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Official Organ of and Published by THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the Interest of the Order

Office: 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. Phone: Henderson 3912

Terms of subscription: For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Issued every Wednesday

For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Official Organ of and Published by THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the Interest of the Order

Office: 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. Phone: Henderson 3912

Terms of subscription: For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Issued every Wednesday

For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Official Organ of and Published by THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the Interest of the Order

Office: 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. Phone: Henderson 3912

Terms of subscription: For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Issued every Wednesday

For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Official Organ of and Published by THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the Interest of the Order

Office: 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio. Phone: Henderson 3912

Terms of subscription: For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Issued every Wednesday

For members, yearly \$0.84; For nonmembers \$1.00; Foreign Countries \$3.00

Official Organ of and Published by THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U. S. A. In the Interest of the Order

Imajo in bodo gotovo imeli svoj vpliv. Če drugam ne, gotovo jih bodo čutili in mednarodni uradniki, ki na predsednika Roosevelta pripravljajo za mirovno konferenco po tej vojni.

Breg dvoma bo članek dvignil veliko prahu po celim svetu, zlasti po Evropi. Povzročil bo pa tudi zelo veliko hude krvi med ubogimi žrtvami Hitlerjevega biča in Mussolinijeve pe-te, in jih napolnil z žalostjo in bolečino.

Toliko je gotovo, če bi se res poskusilo reševati evropske probleme na podlagi tega članka in zemljevidov, na svetu ne bo miru in ga biti ne more. Krivice niso nikdar bile podlaga miru in ne bodo. In predsednik Lincoln je rekel: "Nobeno vprašanje ni rešeno, dokler ni rešeno prav!" Najbolj pereča vprašanja nesrečne Evrope bi bila pa po tem članku in teh zemljevidih rešena tako, kakor se nikdar rešiti ne bodo smela in dala. Taka rešitev bo samo seme skorajšne in še strašnejše vojne, kakor je ta.

Kdor le malo pozna razmere v Evropi, ne mislim ti kakega državnika ali politika, mislim navadnega povprečnega Evropejca, lajka, temu že sam pogled na zemljevid Evrope po Rennerju pove, da gospod Evrope ne pozna prav nič.

Vzemimo samo srednjo Evropo z Jugoslavijo!

Italiji daje celo Dalmacijo in celo hrvatsko Primorje. "Italiji se mora dati Dalmacija . . . da se jo bo zavarovalo pred napadi v Jadranskem in Tiren-skem morju," razloži to neumnost. Kako naj se pa zavaruje ubogi Jugoslovani pred italijanskim imperializmom, ki nosi del, morda glavni del krivde sedanje strašne nesreče celega sveta, ki je stremel, ki stremi in bo stremel po "nekdanjem rimskem imperiju," o katerem sanja ne samo Mussolini, temveč vsak italijanski šolarček enako, tega pa g. Renner ni povedal in ne naznačil.

Slovenije sploh ne pozna in ne ve, če sploh obstoja. Soditi po zemljevidu daje Italiji vse slovensko Primorje, s Trstom seveda, morda celo spako "provincio Lubiana."

Jugoslavije sploh ni več, temveč je Balkanska federacija, v katero zariše ozemlje bivše Jugoslavije, Rumunije, Grčije in Albanije, kolikor ga ne odtrga za Nemca, Italijana in Madžara. Tej Balkanski uniji še dovoli daleč dolj v Albanijo niti okenca v Jadransko morje, tako da ga naredi v "italijansko jezero."

Nemčijo naredi v ogromno državo od Belgije do Rumunije, torej z Avstrijo in Madžarsko, da ji Alzacijo od Francije, nemški del Švice, ki izgine, zahodni del Češke in velik del Poljske.

Neverjetno! Človek se za glavo prime, če ne sanja!

Ze samo te budalosti kažejo, da ga ni Evropejca razen Nemca, Italijana in Madžara, ki bi kdaj hotel, smel ali mogel sprejeti tak načrt. Človeku se zdi neverjetno, da je tak članek in tak zemljevid v Ameriki sploh mogoč po vsem, kar se je zgodilo, in se še godi na svetu. Nemčija in Italija in Madžarska naj dobe še mogočno plačilo za to, da so ves svet pah-nile v toliko nesrečo. Ko bi Hitler in Mussolini kot premaganca sama delala zemljevide za novi svet, bi se gotovo niti v sanjah ne upala si narediti tako ugodnih zemljevidov, s tolikimi pridobitvami, kakor jih jim predlaga Mr. Renner.

Ze kot Amerikanci moramo z vso odločnostjo protestirati proti temu in vsem takim član-kom in takim zemljevidom, ki morajo v milijonih ameriških državljanov, ki so kri narodov, ki naj bodo oškodovani na korist najhujših sovražnikov ne samo njih naroda doma temveč

tudi Amerika in svetovnega naroda, vabuditi nezazupanje in strah pred prihodnostjo. Naravnost bi se v obraz vsakemu našem pojmovanju demokracije in svobode narodov, Atlantskemu čarterju, in vsem številnim zagotovilom, da se bomo za svobodo in pravico vseh narodov, za novi red sveta, ki bo postavljen na pravico, na svobodo za vsak narod, da, za vsakega posameznika na celim svetu. Tako grdo niti zadnja mirovna konferenca ni pogazila vsa načela pravičnosti, svobode in demokracije. Nemški in italijanski imperializem, svobode in demokracije. Nemški in italijanski imperializem dobil mogočen korak daleč v srce vzhodno Evrope, kjer bo lahko snoval o skorajšni bodoči vojni, ko bo lahko zopet premagan na bojnih poljanah, pa bo pri miru zopet tolike zmage, takrat lahko že kar do Bagdada šel, in kamor hoče. Italijanski imperializem za veliki rimski imperij, kakor pred dva tisoč leti, dobi mogočen korak naprej. Dobi nove strategične meje, kakor mu jih je dala s krvjo nesrečnih Slovencev zadnja mirovna konferenca. Iz Dalmatinskih skal bo lahko sanjal o novi vojni, ko bo pomaknil, če tudi zopet premagan, svoje meje imperija dalje proti Makedoniji.

Da, če bi bila to res naša zmagata pri bodočem miru, potem ni vredna enega strela iz ameriške puške.

Protestirati moramo pa še posebno kot Slovenci in Jugoslovani. Ne, toliko krivice si naši hrabri četniki od Bolgarije do Triglava niso zaslužili! Če bi videli zemljevid profesorja Rennerja, Bog ve, če bi se ne začeli pomišljati, če je vreden še kaplje krvi?

Cela Jugoslavija, zlasti Slovenci, ki bi videla ta zemljevid, bi zakričali samo eno besedo: Nikdar!

Hvala Bogu pa, da je članek in da so zemljevidi samo privatna misel g. profesorja Rennerja. Dolžnost vsakega ameriškega državljanja slovenske krvi, je pa, da takoj pismeno protestira proti temu članku.

Vendar pa vsi ameriški Slovenci trdno zaupamo predsedniku Rooseveltu in naši vladi. Predsednik ne bo nikdar dopustil, da bi se kdaj zgodile tolike krivice! In to nas tolaži!

MOLITEV ZA ZAVEZNIKSE DRŽAVE

Molitev, ki jo je dne 14. junija, na Dan zastave, prečital predsednik Roosevelt

Bog vseh svobodnih, idealu svobodnega človeštva zaobljubljamo naša srca in naša življenja. — Podeli nam zmago nad tirani, ki hočejo zaslužiti vse svobodne ljudi in narode. Daj nam vere in moči spoznanja, da bi bili iskreno naklonjeni vsem tistim, ki se bore za svobodo, kakor bi bili naši bratje. Daj nam čut bratstva v upanju in v povezanosti, ne le v času te grenke vojne, temveč tudi za dni, ki bodo prišli, ko se bodo združili in ko se bodo morali združiti vsi otroci tega sveta.

Naša zemlja je samo majhna zvezda v vesoljstvu. In vendar lahko iz nje napravimo, če hočemo, planet, ki ga ne bodo vojne uničevale, ki ga ne bo preganjala lakota, ki ga ne bodo razdeljevale ne s p a m e t n e razlike plemenstva, polti ali naukov. Daj nam hrabrosti in daljnovidnosti, da bi se ti narodi lotili še danes, da bi bili naši otroci in otroci naših otrok ponosni na človeško ime.

Človeški duh se je zbudil in človeška duša je napredovala. Daj nam modrosti in odprani očmi, da bi razumeli veličino človeške duše, ki toliko trpi in toliko prenaša za cilj, ki ga v kratkem času njenega bivanja na zemlji ne more doseči. Podeli nam spoštovanje do naših

O slovenskih izgnancih v Srbiji

(Nadaljevanje s 3 strani)

brez vsega. Za prvo silo jima stisneta 400 Din.

Po tem žalostnem srečanju od-potujeva naprej proti vasi Brajkovca. Zvedela sva namreč, da sta tudi tam dve slovenski družini. Ena ima 7 članov, druga 4. Po kratkem razgovoru o doma-čih zadevah nama očividec pri-poveduje zanimivo stvar.

Prejšnji dan je bila prava bitka v Ljegu, nedaleč od Brajkovca. Bili so se Nemci in četniki, skoraj od jutra do večera. Nemcem je že prav slaba predla, na- kar so po radiu sporočili v Beograd, naj jim pošljejo na pomoč "štuke." Ni bilo treba dolgo čaka-ti, ko so strašni nemški tiči prifrčali. Spuščali so bombe in napravili silno škodo. Tudi 38 človeških žrtev je padlo pod nji-hovim ognjem. . .

Potujeva spet svojo pot, pa naju ustavi četniški četovodja in zahteva legitimacijo. Pokaže-va mu jih in vse je dobro. Kar prijazno se ločimo.

Zdaj nadaljujeva pot proti La-zarevcu. Ob potu naletiva na hi-še in morda na cele vasi. Kjer-koli je kaj ljudi, se nekam čudno obnašajo. Brez nadaljnega ob-stanejo na mestu in dvigajo ro-ke kakor za predajo. Sprva se čudiva in ne razumeva, čemu to početje. Polagoma zveva, da tako zahtevajo Nemci. Torej imajo ti siromaki tudi naju za Nemca! Čeprav sva popolnoma civilno oblečena, pa vseeno roke v vis! Nemci v vsakem pastirju vidijo preoblečenega četnika. Zato so izdali tak ukaz.

Pri naslednji hiši bova druga-če naredila. Prideva do tja in brž zakličeva po domačee med ljudi, ki jih zapaziva, kako se imenuje ta kraj in kako daleč je do tega ali onega kraja. Toda tudi to ne pomaga. Ljudje obstanejo kot pribiti in — roke v vis. . . Pó-zneje srečava na samoti pastirja ali kmeta na polju. Ko naju za-pazi, brž roke v vis in se nama tako približuje. To je bil nemški ukaz in radi varnosti niso ljudje nič spraševali, če gre ali se pe-lje po cesti Nemec ali Slovenec. Roke v vis — če ne, boš ubit.

Zdaj prideva spet do mostu, ki vodi čez vodo Bistrico. Ta most je srednj gozda v globoki grapi. Na mostu in v bližini so nekaki vojaki — presneto! Nemci so! Popravljajo razdrti most. Seve-da sva zdaj že pozabila, da je tre-ba "roke v vis," in sama tuhtava, kako bi se naredila kolikor mo-goče najbolj nedolžna, da bova mogla dalje.

Stopiva na most — toda stoji-ta! "Kdo sta, kam hočeta? Kako se drzeta mimo brez dvignjenih rok?" Ze naju obdelujejo kot da

sva dva zlobna psa. Toda nič ne pomaga, morava se ponizati. Ne samo roke nama splavajo v vis, še opravičevati se začneva in prosti oproščanja. Končno naju odvedejo pred komandanta in posrečilo se nama je, da sva ga preslepila. Smela sva naprej.

In vse kaže, da je to za naju najbolje. Zakaj videti je, da se bo ob mostu kmalu nekaj sproži-lo. Ta most je že videl marsika-tero bitko med Nemci in četniki.

Vse je tako podobno, da tudi zdajše Hitlerjevi junaki nekaj takega pričakujejo. Nekam za-skrbljeno in oprezno se ozirajo okoli. Puške in strojnice so jim v strogi pripravljenosti. In mi-gogrede celo lahko opaziva, da je tamle ob mostu nekaj kano-nov, en tank in osem tovornih avtomobilov.

Vidiš! Nisva še posebej daleč prišla, ko je res začelo pokati. Strojnice regljajo. . . Vendar kmalu utihnejo. Zdaj ni več po-sebno daleč do Lazarevca in brez novih sitnosti ali razočaranj do-potujeva tja.

V Lazarevec dospeva že pono-či in je treba iti spat. Drugo ju-tro se že ob šestih odpeljeva s kolesom proti Valjevu. Še nekam dobro gre voznja, toda v bližini Lajkovca postaneva pozorna na vedno večje število četnikov, ki stražijo cesto. Spet in spet mo-rava s koles in se legitimirati. Ko dospeva v sam Lajkovec, je pa četnikov vse živo. Toda glej, v mestu naju ne ustavljajo. Šele ko hočeva mimo zadnje straže že izven Lajkovca, naju primejo četniki.

Najprej nama odvzamejo kolo. Potem preiščejo nahrbtnike. Po-tem se začne spraševanje. Na vsa vprašanja gladko odgovarja-va, vendar se zdi, da nič ne po-maga. Napovejo nama ponovno preiskovanje pred višjo inštan-co.

Počakaya in višja inštanca pride. Bil je srbski pop, po čet-niško oblečen, obožen. Le po-povska brada in duhovniški znak okoli vratu sta ga izdajala. Spraševanje se začne.

Da sva Slovenca, izgnanca iz domovine, da imava vse papirje v najlepšem redu. . . Vse za-stoj. Pop je silno previden in nama ne zaupa. Treba bo poča-kati samega vojvoda, ki bo odlo-čil, če bova izpuščena ali ne.

Pride vojvoda. Odvedejo nas na postajo železnice. Tam imajo četniki svojo uradno pisarno, tam tudi sodišče. Kmalu opazi-va, da četniki osumljence popol-noma pravilno zaslišujejo in so-dijo. Nikdo ni ustreljen dokler ni dokazana njegova krivda.

Zasliševanje traja dolgo. No, midva se nisva imela česa bati, toda trije od ostalih zapornikov se nikakor ne morejo izreševati. Bili so obsojeni na smrt in takoj ustreljeni. Eden je zagrešil to, da je poveril četniški pečat in na ta način izsiljeval denar od kmetov. Ostala dva sta imela na vesti podobne ali še hujše zločine. Taka je četniška pravica.

Z nama četniki niso surovi, dasiravno zelo natančni. Toda preden naju pustijo na svobodo, nama svetujejo, naj se čimprej pobereva iz teh nevarnih krajev in jo mahneva nazaj v Beograd. Vojvodi potoživa, da so nama četniki odvzeli kolesa. Obžaluje to nerodnost in obljubi, da jih svoječasnno dobiva nazaj. Malo se začudiva, kako da ne takoj, vendar je boljša obljuba ko nič.

Toda kako naj od tu potujeva v Beograd? Koles nimava več, avtobus ne vozi, vlak tudi ne. . . Do Beograda imava pa 70 kilo-metrov.

Nekdo naju potolaži z novico, da drugo jutro odpelje avtobus proti Beogradu iz Lazarevca. Torej hajdi v Lazarevec, da si zagotoviva prostor na avtobusu.

Srečno prideva v Lazarevec, tam nama pa povedo, da avtobus sploh ni prispel iz Beograda, ker so mu med potjo četniki prestre-lili gume (tajerje). Spet sva v zadregi. Tu nama nekdo pove, da se lahko naslednje jutro ob

Desetih odpeljeva v Beograd z uradnim avtobusom.

Počakati morava.

Drugi dan že sediva v avtobu-su in težko čakava napovedane ure za odhod. Zunaj dežuje kot za stavo. Sofer je bil jako za-skrbljen in sploh so pripovedo-vali, da bo voznja nevarna. Ce-ste pokvarjene, mostovi razruše-ni, avtobuse in sploh vsako voz-lo ustavljajo četniki in uporni-ki. . .

Kljub temu avtobus točno od-pelje, nam je pa menda vsem precej tesno pri srcu. Vozimo kakih 6 kilometrov in dospemo v Vreoc. Tu nas ustavijo Nedi-čeve oblasti. Vsi moramo izsto-piti. Zvemo, da avtobuz ne bo peljal dalje, ker radi razdrtih cest to sploh ni mogoče.

Kaj bova sedaj naredila? Ne-kateri se vračajo nazaj v Lazaro-vec, midva se pa pridruživa gos-podu in gospej, ki hočeta peš v Beograd. Hodimo, hodimo, spo-toma pa povsod sprašujemo, če bi se ne našel kdo, ki bi nas pe-ljal dalje, ker radi razdrtih cest to sploh ni mogoče.

Slabo se bomo vozili v tej ci-ganski kočiji in po tej slabi cesti toda bolje ko nič. Poleg tega bo pa tako še najbolj varno. Vozili se bomo skozi obširne gozdove in tam gospodarijo četniki. Na ci-gansko kočijo se pač ne bodo do-sti ozirali, dočim ustavijo in pre-iščejo vsak večji transport. Zia-sti ne smejo nikaka živila po tej poti v Beograd. Četniki ga skušajo izstradati. . .

Sopotnik, trgovec, nam je pravi-l, da je bil na potovanju po tr-govskih poslih. Hotel je na kme-tih nakupiti sliv in pekmeza. Četniki so mu vsako nakupova-nje prepovedali. Izgovarjal se je, da bi prodajal nakupljeno blago samo domačinom. Nem-cem pa pod nobenim pogojem. Nič ni pomagalo. Četniki so mi-slili, da vsako blago, ki je enkrat v Beogradu, na ta ali oni način lahko pride Nemcem v roke. . . Tako je moral trgovec opustiti vse svoje načrte in se na cigan-skem vozu vračati v Beograd.

Potovanje je pa kljub cigan-ski vpregi kar zanimivo. Vse-povsod opazujemo uničene tele-fonske napeljave in raztrgano ce-sto, ki bi je res noben avtobus ne zmagal.

Da nam čas še hitreje poteka, nam naš cigan pripoveduje celo vrsto dogodb iz bojev med čet-niki in Nemci. Ko smo prišli do kakega novega kraja, nam kar z roko pokaže, češ: tamle se je do-godilo to in to. Ko je ena zgo-dba končana, smo že kje drugje in prične se nova.

Sprevidel sem, da je ravnanje četnikov in upornikov povsod enako. Nikomur se jih ni treba bati, če nima na vesti kakega zlo-čina. Bodi Srb ali Slovenec ali karkoli, samo da si pošten in da nisi — Nemec! Zveze z Beogra-dom uničujejo samo zato, da bi Nemcem zagrenili življenje tam in drugod v tej okolici.

Končno vendar srečno dospeva do cilja. Odpeljeva se nekaj dni. Med tem pa iščeva prilike za novo stanovanje. Saj bi ho-tela obiskati še več Slovencev in radovedna sva, če se bodo od-vzeta kolesa res dobila nazaj.

Še preden poteče mesec sep-tember (1941), se odpraviva na novo pot. Kar ne da nama miru. Saj se ne spleča čakati na to, da bi morda pozneje mogla potovati z vlakom. Vse kaže, da še dolgo ne bo nič s potovanjem po želez-nici.

Pa ne mislite, da v teh krajih sploh železnice ni. Kako bi jih ne bilo! Poslušajte! Od Beograda do Mladenca teče mednarodna že-leznica Beograd-Sofija. Druga je ozkotirna železnica, ki veče kraje Mladenovac, Arandjelovac, Lazarovac in Lajkovac. In po-tem je še železnica Beograd-Obrenovac-Lajkovac. Vidite!

(Dalje prihodnje)

Rev. K. Zakrajšek: "Zemljevid za novi svet"

Pod tem naslovom, "Maps for a New World," je prinesel "Colliers" magazin z dne 6. junija letos članek in štiri barvane zemljevide, kakor naj bi se uredil celi svet po tej vojni. Spisal ga je neki profesor Renner. Kakor članek, tako tudi zemljevidi so sicer samo privatna zamisel tega profesorja. Ven-dar je pa gotovo, da ima tudi kako globjo podlago. Gotovo je govoril z veliko drugimi, morda celo odločujočimi možmi o vsem tem, predno se je odlo-čil za objavo članka in zemlje-vidov. Zato njegova izvajanja v članku, kakor tudi zemljevi-dih ne smemo podcenjevati.

Imajo in bodo gotovo imeli svoj vpliv. Če drugam ne, gotovo jih bodo čutili in mednarodni uradniki, ki na predsednika Roosevelta pripravljajo za mirovno konferenco po tej vojni.

Breg dvoma bo članek dvignil veliko prahu po celim svetu, zlasti po Evropi. Povzročil bo pa tudi zelo veliko hude krvi med ubogimi žrtvami Hitlerjevega biča in Mussolinijeve pe-te, in jih napolnil z žalostjo in bolečino.

Toliko je gotovo, če bi se res poskusilo reševati evropske probleme na podlagi tega članka in zemljevidov, na svetu ne bo miru in ga biti ne more. Krivice niso nikdar bile podlaga miru in ne bodo. In predsednik Lincoln je rekel: "Nobeno vprašanje ni rešeno, dokler ni rešeno prav!" Najbolj pereča vprašanja nesrečne Evrope bi bila pa po tem članku in teh zemljevidih rešena tako, kakor se nikdar rešiti ne bodo smela in dala. Taka rešitev bo samo seme skorajšne in še strašnejše vojne, kakor je ta.

Kdor le malo pozna razmere v Evropi, ne mislim ti kakega državnika ali politika, mislim navadnega povprečnega Evropejca, lajka, temu že sam pogled na zemljevid Evrope po Rennerju pove, da gospod Evrope ne pozna prav nič.

Vzemimo samo srednjo Evropo z Jugoslavijo!

Italiji daje celo Dalmacijo in celo hrvatsko Primorje. "Italiji se mora dati Dalmacija . . . da se jo bo zavarovalo pred napadi v Jadranskem in Tiren-skem morju," razloži to neumnost. Kako naj se pa zavaruje ubogi Jugoslovani pred italijanskim imperializmom, ki nosi del, morda glavni del krivde sedanje strašne nesreče celega sveta, ki je stremel, ki stremi in bo stremel po "nekdanjem rimskem imperiju," o katerem sanja ne samo Mussolini, temveč vsak italijanski šolarček enako, tega pa g. Renner ni povedal in ne naznačil.

Slovenije sploh ne pozna in ne ve, če sploh obstoja. Soditi po zemljevidu daje Italiji vse slovensko Primorje, s Trstom seveda, morda celo spako "provincio Lubiana."

Jugoslavije sploh ni več, temveč je Balkanska federacija, v katero zariše ozemlje bivše Jugoslavije, Rumunije, Grčije in Albanije, kolikor ga ne odtrga za Nemca, Italijana in Madžara. Tej Balkanski uniji še dovoli daleč dolj v Albanijo niti okenca v Jadransko morje, tako da ga naredi v "italijansko jezero."

Nemčijo naredi v ogromno državo od Belgije do Rumunije, torej z Avstrijo in Madžarsko, da ji Alzacijo od Francije, nemški del Švice, ki izgine, zahodni del Češke in velik del Poljske.

Neverjetno! Človek se za glavo prime, če ne sanja!

Ze samo te budalosti kažejo, da ga ni Evropejca razen Nemca, Italijana in Madžara, ki bi kdaj hotel, smel ali mogel sprejeti tak načrt. Človeku se zdi neverjetno, da je tak članek in tak zemljevid v Ameriki sploh mogoč po vsem, kar se je zgodilo, in se še godi na svetu. Nemčija in Italija in Madžarska naj dobe še mogočno plačilo za to, da so ves svet pah-nile v toliko nesrečo. Ko bi Hitler in Mussolini kot premaganca sama delala zemljevide za novi svet, bi se gotovo niti v sanjah ne upala si narediti tako ugodnih zemljevidov, s tolikimi pridobitvami, kakor jih jim predlaga Mr. Renner.

Ze kot Amerikanci moramo z vso odločnostjo protestirati proti temu in vsem takim član-kom in takim zemljevidom, ki morajo v milijonih ameriških državljanov, ki so kri narodov, ki naj bodo oškodovani na korist najhujših sovražnikov ne samo njih naroda doma temveč

tudi Amerika in svetovnega naroda, vabuditi nezazupanje in strah pred prihodnostjo. Naravnost bi se v obraz vsakemu našem pojmovanju demokracije in svobode narodov, Atlantskemu čarterju, in vsem številnim zagotovilom, da se bomo za svobodo in pravico vseh narodov, za novi red sveta, ki bo postavljen na pravico, na svobodo za vsak narod, da, za vsakega posameznika na celim svetu. Tako grdo niti zadnja mirovna konferenca ni pogazila vsa načela pravičnosti, svobode in demokracije. Nemški in italijanski imperializem, svobode in demokracije. Nemški in italijanski imperializem dobil mogočen korak daleč v srce vzhodno Evrope, kjer bo lahko snoval o skorajšni bodoči vojni, ko bo lahko zopet premagan na bojnih poljanah, pa bo pri miru zopet tolike zmage, takrat lahko že kar do Bagdada šel, in kamor hoče. Italijanski imperializem za veliki rimski imperij, kakor pred dva tisoč leti, dobi mogočen korak naprej. Dobi nove strategične meje, kakor mu jih je dala s krvjo nesrečnih Slovencev zadnja mirovna konferenca. Iz Dalmatinskih skal bo lahko sanjal o novi vojni, ko bo pomaknil, če tudi zopet premagan, svoje meje imperija dalje proti Makedoniji.

Da, če bi bila to res naša zmagata pri bodočem miru, potem ni vredna enega strela iz ameriške puške.

Protestirati moramo pa še posebno kot Slovenci in Jugoslovani. Ne, toliko krivice si naši hrabri četniki od Bolgarije do Triglava niso zaslužili! Če bi videli zemljevid profesorja Rennerja, Bog ve, če bi se ne začeli pomišljati, če je vreden še kaplje krvi?

Cela Jugoslavija, zlasti Slovenci, ki bi videla ta zemljevid, bi zakričali samo eno besedo: Nikdar!

Hvala Bogu pa, da je članek in da so zemljevidi samo privatna misel g. profesorja Rennerja. Dolžnost vsakega ameriškega državljanja slovenske krvi, je pa, da takoj pismeno protestira proti temu članku.

Vendar pa vsi ameriški Slovenci trdno zaupamo predsedniku Rooseveltu in naši vladi. Predsednik ne bo nikdar dopustil, da bi se kdaj zgodile tolike krivice! In to nas tolaži!

MOLITEV ZA ZAVEZNIKSE DRŽAVE

Molitev, ki jo je dne 14. junija, na Dan zastave, prečital predsednik Roosevelt

Bog vseh svobodnih, idealu svobodnega človeštva zaobljubljamo naša srca in naša življenja. — Podeli nam zmago nad tirani, ki hočejo zaslužiti vse svobodne ljudi in narode. Daj nam vere in moči spoznanja, da bi bili iskreno naklonjeni vsem tistim, ki se bore za svobodo, kakor bi bili naši bratje. Daj nam čut bratstva v upanju in v povezanosti, ne le v času te grenke vojne, temveč tudi za dni, ki bodo prišli, ko se bodo združili in ko se bodo morali združiti vsi otroci tega sveta.

Naša zemlja je samo majhna zvezda v vesoljstvu. In vendar lahko iz nje napravimo, če hočemo, planet, ki ga ne bodo vojne uničevale, ki ga ne bo preganjala lakota, ki ga ne bodo razdeljevale ne s p a m e t n e razlike plemenstva, polti ali naukov. Daj nam hrabrosti in daljnovidnosti, da bi se ti narodi lotili še danes, da bi bili naši otroci in otroci naših otrok ponosni na človeško ime.

Človeški duh se je zbudil in človeška duša je napredovala. Daj nam modrosti in odprani očmi, da bi razumeli veličino človeške duše, ki toliko trpi in toliko prenaša za cilj, ki ga v kratkem času njenega bivanja na zemlji ne more doseči. Podeli nam spoštovanje do naših

O slovenskih izgnancih v Srbiji

(Nadaljevanje s 3 strani)

brez vsega. Za prvo silo jima stisneta 400 Din.

Po tem žalostnem srečanju od-potujeva naprej proti vasi Brajkovca. Zvedela sva namreč, da sta tudi tam dve slovenski družini. Ena ima 7 članov, druga 4. Po kratkem razgovoru o doma-čih zadevah nama očividec pri-poveduje zanimivo stvar.

Prejšnji dan je bila prava bitka v Ljegu, nedaleč od Brajkovca. Bili so se Nemci in četniki, skoraj od jutra do večera. Nemcem je že prav slaba predla, na- kar so po radiu sporočili v Beograd, naj jim pošljejo na pomoč "štuke." Ni bilo treba dolgo čaka-ti, ko so strašni nemški tiči prifrčali. Spuščali so bombe in napravili silno škodo. Tudi 38 človeških žrtev je padlo pod nji-hovim ognjem. . .

Potujeva spet svojo pot, pa naju ustavi četniški četovodja in zahteva legitimacijo. Pokaže-va mu jih

K. S. K. JEDNOTA

Ustanovljena v Jolietu, Ill. dne 2. aprila, 1894. Izobrazbena v Jolietu, državi Illinois, dne 12. januara, 1894.

GLAVNI URAD: 381 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
 Telefon v glavnom uradu: Joliet 5448; stanovanje gl. tajnika: 9448.
 Od ustanovitve do 31. maja, 1942 znaša skupna izplačana podpora \$8,336,626
 Solventnost 127.24%

GLAVNI ODBORNICI

ČASTNI PREDSEDNIK: FRANK OPEKA, NORTH CHICAGO, ILL.
 Glavni predsednik: JOHN GERRM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
 Prvi podpredsednik: JOHN ERFRIAN, 2722 W. 19th St., Chicago, Ill.
 Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
 Treći podpredsednik: JOSEPH LUKAS, 198-32nd St., N. W. Barberton, O.
 Četa podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 287, Wyo, Minn.
 Peta podpredsednik: JORANA MOHAR, 1128 Dillingham Ave., Sheboygan, Wisconsin.

Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 6573 Pearl St., Denver, Colo.
 Glavni tajnik: JOSEF ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Pomoćni tajnik: LOUIS ZELENEKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Glavni blaginjak: MATT P. BLANA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Duhovni vođa: REV. MATH BUTALA, 618 N. Chicago St., Joliet, Ill.
 Vrhovni stravnik: DR. M. F. OMAN, 6411 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADOBORNI ODBOR

Predsednik: GEORGE J. BRIDSON, 718 Jones St., Eveleth, Minn.
 I. nadobornik: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 29th St., Lorain, O.
 II. nadobornik: FRANK LOEAK, 1532 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.
 III. nadobornik: JOHN FREDRITZ, 1404 Pepper Ave., Cleveland, O.
 IV. nadobornik: MARY HOCHER, 2124 Miller Ave., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR

FRANK J. GOSPODARIĆ, 300 Ruby St., Joliet, Ill.
 MARTIN SEUKLA, 811 Avenue A, Eveleth, Minn.
 RUDOLPH G. RUDMAN, 408 Burlington Rd., Wilkinsburg, Pa.

POROTNI ODBOR

JOHN DEOMAN, 1102 Jancey St., Pittsburgh, Pa.
 AGNES GORIŠEK, 5336 Butler St., Pittsburgh, Pa.
 JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.
 JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.
 WILLIAM F. KOMPARE, 9206 Commercial Ave., So. Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA

IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

VOĐA ATLETIKE

JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajoče se Jednote, naj se pošiljajo na glavne tajnika JOSIPA ZALARJA, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopisne, društvene vesti, razna naznanila, oglase in naročila pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

IZ GLAVNEGA URADA K. S. K. JEDNOTE DVANAJSTO POBOSILO

prestojevalnih prispevkov v pomoč vojni prizadetim
v stari domovini

Imena darovalcev:

Mrs. Antonia Pozzi (Požun), Johnstown, Pa. \$ 5.00
 Čisti prebitek od vstopnic shoda v Eveleth, Minn.,
 kateri znesek je poslal sobrat John Habjan, tajnik
 društva sv. Cirila in Metoda št. 59, KSKJ 85.75

Prejšnji izkaz \$ 90.75
 1,133.05

Skupaj \$1,223.80

Vsem darovalcem in darovalkam iskrena hvala!
 Bratje in sestre! Spomnite se svojih trpečih sorjakov on-
 stran morja! Pobirajte prostovoljne prispevke ob vsaki priliki,
 posebno pa še pri društvenih sejah in raznih prireditvah. Vsak
 najmanjši dar bo dobrodošel. Vedno naj nam bo pred očmi naš
 izrek: Kri ni voda! Daj, brat, daj! Pomagaj, sestra!
 Josip Zalar, glavni tajnik.

POSNEMANJA IN HVALEVREDNO

Pred seboj imam časopis "THE-DAILY NOTES" z dne 8. junija 1942. To je časopis, ki izhaja v Canonsburg, Pa., kjer je sedež društva sv. Jeronima št. 153, K. S. K. Jednote.

Na prvi strani tega časopisa je poročilo, ki je v čast in podo-
 bno članstvu društva sv. Jeronima in K. S. K. Jednote.

List poroča, da je pri minulih društveni seji, ki se je vršila
 7. t. m. društveni predsednik, sobrat John Bevec, predložil re-
 solucijo, ki je bila soglasno in z navdušenim odobravanjem od
 društvenikov sprejeta in odobrena.

Resolucija, ki jo je naš agilni Jednotar in društveni pred-
 sednik, sobrat John Bevec predložil, določuje, da se bo iz društ-
 vene blaginje plačevalo mesečni asessment za vse člane v voja-
 ški službi. Ne le samo, da je društvo sklenilo plačevati asse-
 sment za vse člane v vojaški službi za časa vojne, pač pa še za
 šest mesecev po končani vojni.

Sklep, ki ga je društvo osvojilo, je posnemanja in hvale-
 vredno. Društvo je javno pokazalo, kako se zanima za svoje
 članstvo. Čast društvenemu predsedniku, sobratu John Be-
 vec-u; čast in priznanje sobratom in sosestram društva sv. Je-
 ronima!

Iz poročila je razvidno, da ima to društvo že sedaj 26 čla-
 nov v vojaški službi. Tekom tega meseca bodo zopet 4 člani
 poklicani. Koliko jih bo pozvanih pod zastavo strica "Sama" v
 bodoče, se ne ve.

Društvo šteje 265 članov in članic aktivnega in 152 mladinskega oddelka. Društvo ima približno 100 članov, ki so v vojaških letih.

Iz poročila je dalje razvidno, da je društvo kupilo za \$9,000 obrambnih ali vojnih bondov. Društvo je tudi določilo podeliti ali darovati \$25.00 U.S.O. organizaciji; \$25.00 KSKJ žogometni skupini; \$10.00 slovenski sekciji JPO in \$5.00 za Ruski relief.

Društvo je storilo veliko patrijotično, narodno in bratsko delo, za kar zasluži javno pohvalo, čast in priznanje.

Korak, ki ga je društvo sv. Jeronima podvzelo, je posnemanja in hvale vredno.

Josip Zalar, glavni tajnik.

Gnidovec maševal. Pred mašo je pa pozvonil. "Ta zvon je iz cerkve sv. Lovrenca v Clevelandu," mi je razložil. "Gospod kanonik Oman je dobil za svoje cerkve nove zvonove, pa mi je tega odstopil."

Videlo se mu je, kako se veseli tega, da je za to mestece dosegel cerkve in poskrbel za nekako 84 katoliških družin mesta božjo službo. Ob nedeljah po enkrat na mesec opravi doma prvo mašo, potem pa podvri sem tako daleč, da da tem dušam nekoliko božje hrane. Pinedale je značilna "cowboyska" naselbina, kakoršne do sedaj še nisem videl. Hvaležen sem bil Fathru, da me je sem pripeljal, da sem jo videl.

"Sedaj pa v hribe!" me povabi v avto, ko je odmaševal. Odpeljala sva se iz mesteca in zavila v klanec. V bližini je cela skupina enega velikega in več manjših jezerc. Največje se imenuje Fremont in je podobno našemu Bohinjskemu jezeru, samo da je daljše, nekoliko ožje in zakrivljeno. Leži sredi visokih in strmih bregov gorovja. Najina pot se je vila počasi ob jezeru Fremont vedno višje in višje. Gre sicer ob jezeru, vendar pa tako, da se jezero samo sem pa tja malo pokaže izza zares in dolinic vrhov, za katerimi se skriva. Šele nekako v višini 10,000 čevljev naju je pripeljala pot prav tik jezera. Bil je prekrasen pogled s te strmine na vsa jezera, zlasti na jezero Fremont tik pod tem vrhom.

Človeku se zdi, da stoji na Bogatinu in gleda na Bohinjsko jezero, samo da mu okoli-
 ca Fremonta ne daje tiste mišne, sanjave skrivnosti, kakor jo daje Bohinjskemu jezeru njegova okolica. Daleč proti jugu, vzhodu in zahodu se razprostira pred očmi velikanska puščava, valovit svet, brez naselij, brez dreves, brez polja, sam "sej", brez voda—puščava. "Ali ni škoda toliko sveta brez koristi?" mi je ušlo, ko se mi je okoli pasu na zanimiv vendar žalostni nezmeri ravni. Evropejec bi si tega ne mogel razložiti, ko ima vsako pet ozemlja obdelane, da mu rodi. Proti severu je pa pogled naravnost veličasten, da čaroben. Velikanski vrhovi, pokriti z večnim snegom, se mogočno dvigajo proti nebu. Človeku se zdi, kakor da ima pred seboj mogočne velikane, s sivimi lasmi na glavi, ki ga zaničljivo pozdravljajo kot tujca, kot usrljenca, češ: "Kaj imate vi, belci iz Evrope tu opraviti? Kdo vas je sem klical? Rdečega človeka last je bila ta mogočna rdeča zemlja. Od pradavnine smo stražili tu kaj tve pravega Američana, Indijanca. ki je v zlati svobodi svojih lovišč živel tu svoje, sicer divjaško, vendar v mnogih ozirih zadovoljno življenje. Pa ste se vsilili sem, zajedli se v to zemljo, klali ubogega rdečega gospodarja, za vsakega belega, ki so ga rdeči ubili v pravični obrambi svoje zemlje, ste ubili po 10, 50 in še več nedolžnih lastnikov te zemlje. Z žganjem, ognjeno pijačo, ste mu zastrupili njegovo dušo, da ste ga lažje ubili. Samo v par 'rezervacijah' ste mu slednjič dali še pravice do življenja, njemu, pravemu tisoč in tisoč letnemu gospodarju te zemlje."

Gledal sem veličastno goro Gannett Peak, najvišjega vrha države Wyoming. Nekaki Triglav nje je in se mi je zdelo, kakor da bi se porogljivo rogali iz svojih višin nam belim, krščanskim Evropejcem, če tudi morda tukaj že dva, tri ali več rodov.

"Evropejci, tu jci ste vsi! Aha, se vam danes vrača, kar ste počeli z mojimi Indijanci? Ali ni morda danes tisti veliki dan, ko se v Evropi 'mučeništvo rdečega človeka' plačuje z 'mučeništvom milijonov vas Evropejcev?' Španija je bila krvava pred par leti. Da! To-

na programu, naj nam izvolijo to naznaniti.—Uredništvo.

IZVIRNE VESTI IZ STAREGA KRAJA

(Odlomki pisem iz Ljubljane)

Nasilno razoroževanje laških vojakov se dogaja kar pri belem dnevu. Stvar se izvrši na sledeči način: trije ali štirje oboroženi laški soldatje se odpravijo na sprehod na periferijo mesta. Nekje bolj na samotnem kraju planejo iz stranske ulice štirje ali pet slovenskih fantov in pomole Mussoi njevim junakom napete revolverje pod nos. Zahtevajo orožje. Junaški polentarji se tako podajo in izroče svojim "podjarmljenim" in "premaganim" someščanom, kar se od njih zahteva. Po Ljubljani se zatrjuje, da se doslej v takem primeru še nihče ni uprl, pa naj bo oficir, prostak ali fašistični miličnik. Upati je, da se bodo na ta način našli domačini precej orožja, ki bo ob svojem času prav prišlo. Na drugi strani se je pa tudi bati, da bo laški teror divjal naprej in naprej...

V Mostah se je dogodil prav posebno znamenit primer laške morale. Tam nekje je bil postavljen laški vojaški oddelek s strojnico, da čuva nad delom Most, ki so bile določene za hišno preiskavo. Blizu je bila mlekarina in lačni Lahi so dobili povabilo, naj pridejo na južino. Takoj so se odzvali in pustili strojnico na mestu. Ko so se najužinali in vrnili na svoje mesto, ni bilo strojnice nikjer. Slovenski fantje so jo bili namreč med južino odnesli, ne da bi Lahom povedali, kam naj jo gredo iskat...

Prav tiste dni, ko sem bil v Ljubljani, se je vsesplošno govorilo, da so Nemci nekje na Štajerskem dva avtobusa, polna slovenskih otrok, polili z nafto in zažgali. Dalje, da po mnogih krajih vcepljajo otrokom bacile sifilisa in drugih spolnih bolezni, da na ta način narod že v kraljičinu. Starejši mladini, zlasti dijakom in akademikom, pa da inokulirajo bacil tuberkuloze. Prav stare ljudi pa, ki so jim iz kakor-negakoli razloga na poti, morda zgolj z ekonomskega vidika, ne izseljujejo, ampak jih odvažajo v neko bolnišnico, iz katere nihče več ne pride ven. Kvečjemu lepega dne dobijo sorodniki kupček pepela. Enako usoda preganja belce ali fizično pomanjkljive...

V Domžalah je učitelj po končanem pouku dejal šolarjem, da lahko zapojejo kakšno pesem. Zapeli so — jugoslovansko himno.

Zapisnik

zborovanja slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora, ki se je vršilo v nedeljo 7. junija 1942 v prizidku Slovenskega narodnega doma v Clevelandu, Ohio.

Glavni predsednik JPO,SS, Vincent Cankar, odpravi zborovanje ob deseti uri dopoldan. V svojem nagovoru pojasnjuje, da smo se sešli kot Slovenci, ki smo obenem tudi ameriški državljani. Zbrali smo se, nadaljuje, ko je naša rojstna domovina nesvobodna, ko naš križani narod onkraj morja trpi in ječi v verigah grozodejstev in preganjanja. Čeprav smo bili mi ameriški Slovenci oddaljeni od svojih bratov in sester, vendar smo se vedno veselili, kadar so bili oni veseli, tako danes tudi mi sočustvujemo z njimi, ko so nesrečni in osamljeni. Ko je v zadnji vojni predsednik Wilson izrekel to plo besedo za male narode, bili smo vsi navdušeni in veseli, ko smo bili gotovi, da je prišla tista ura, da bo naš slovenski narod zopet srečen in svoboden. (Dalje na 6 strani)

Naznanilo o umrlih

Zaporedna št.	Ime	Cert. št.	Vaota zavarovalnine	Datum smrti	Starost ob smrti (let)	Cl. št.	Mesto
Odrasli-oddelek							
85	Nickolas Muretic	16903	\$1000	4-5-42	61	15	Pittsburgh, Pa.
86	John Gornick	D4131	1000	4-13-42	20	55	Crested Butte, Colo.
87	Frank Kobal	519	1000	5-1-42	81	5	La Salle, Ill.
88	Mary Otrin	10484	500	5-5-42	59	72	Ely, Minn.
89	Joseph Palcher	C1961	1000	4-7-42	40	72	Ely, Minn.
90	Frank Schmitt	24433	1000	5-12-42	59	65	Milwaukee, Wis.
91	Anna Terlep	5925	1000	5-8-42	66	2	Joliet, Ill.
92	Joseph Babich	CC123	500	5-7-42	20	56	Leadville, Colo.
93	Frank Klun	23033	1000	5-5-42	59	44	So. Chicago, Ill.
94	Josephine Misek	890	500	5-9-42	75	21	Presto, Pa.
95	Sr. Agnes Skalla Primozic	1277	500	4-24-42	73	10	Clinton, Iowa
96	Albin Zakrajsek	20765	500	5-5-42	44	1	Chicago, Ill.
97	Frank Schiffer	5269	1000	5-12-42	67	1	Chicago, Ill.
98	Pavel Tomac	169	1000	5-8-42	78	2	Joliet, Ill.
99	Michael Hartel	5405	1000	5-18-42	78	5	La Salle, Ill.
100	Joseph Skubic	D2174	1000	5-30-42	65	77	Forest City, Pa.
101	Mary Pozek	13989	500	5-10-42	64	80	So. Chicago, Ill.
102	Gabriel Kovacich	D410	500	5-19-42	80	65	Milwaukee, Wis.
103	Lawr. Leskovec	18568	500	5-13-42	45	169	Cleveland, O.
104	Rev. Ben. Snoy	22870	250	5-10-42	74	187	Johnstown, Pa.
105	Jos. Znidarsich	15904	1000	5-10-42	60	131	Aurora, Minn.
106	Antonia Zupan	2748	1000	5-22-42	57	162	Cleveland, O.
107	Frances Macek	2041	500	5-27-42	80	111	Barberton, O.
Mladinski oddelek							
545	Andrew Petnuch	35501	400	4-27-42	8	163	Pittsburgh, Pa.

Operirani in poškodovani

Zaporedna št.	Ime	Cert. št.	Operiran (a) (pošk.) dne	Nakarana vaota	Cl. št.	Mesto
192	Frank Russ	153	4-9-42	\$100.00	2	Joliet, Ill.
193	Mary Puncar	12078	4-8-42	100.00	29	Joliet, Ill.
194	Frank Mikar	D2086	3-25-42	100.00	29	Joliet, Ill.
195	Mary Frankovic	9688	4-14-42	100.00	29	Joliet, Ill.
196	John Sustersic	D1730	4-23-42	100.00	63	Cleveland, O.
197	Nick J. Chernick	21471	3-3-42	100.00	70	St. Louis, Mo.
198	Mary Lustik	5131	3-20-42	100.00	105	New York, N. Y.
199	Math Cherne	32614	4-20-42	75.00	112	Ely, Minn.
200	Math Rom	7997	4-6-42	75.00	112	Ely, Minn.
201	Pauline Polyer	DD41411	4-14-42	100.00	112	Ely, Minn.
202	Rose Janezich	D1933	2-15-42	50.00	120	Forest City, Pa.
203	Gemma De Matte	18866	4-14-42	50.00	123	Bridgeport, O.
204	John Piskur	10486	4-10-42	50.00	101	Lorain, O.
205	Verna Hodnik	CC292	4-15-42	100.00	127	Waukegan, Ill.
206	Margaret Yenko	E105	4-25-42	100.00	185	Burgettstown, Pa.
207	Antonia Kinkof	C3163	4-29-42	100.00	219	Euclid, O.
208	Ann Berkopec	12562	3-25-42	100.00	237	Milwaukee, Wis.
209	Anton Tezak	24146	3-26-42	100.00	42	Steelton, Pa.
210	Susan Podgornik	C269	4-17-42	100.00	51	Iron Mt., Mich.
211	Barbara Kerrar	2391	3-28-42	50.00	103	West Allis, Wis.
212	Elsie Mramer	DD42170	3-26-42	100.00	104	Pueblo, Colo.
213	Josephine Skerl	35593	4-20-42	100.00	146	Cleveland, O.
214	Joseph Holsey	D1470	4-4-42	100.00	153	Strabane, Pa.
215	Anna Ortar	11420	4-22-42	100.00	157	Sheboygan, Wis.
216	Josephine Slapnik	13684	4-18-42	100.00	157	Sheboygan, Wis.
217	Mary Derenchin	12430	4-26-42	100.00	157	Sheboygan, Wis.
218	Angeline Grosko	DD378	4-14-42	100.00	170	Chicago, Ill.
219	Mary Sprohar	CC228	4-18-42	100.00	232	Pittsburgh, Pa.
220	Jennie Zupanich	DD1251	4-30-42	100.00	4	Tower, Minn.
221	John Mihelich	D5741	4-13-42	100.00	72	Ely, Minn.
222	Anna Shumigay	FF41181	4-16-42	100.00	85	Lorain, O.
223	Anton Stimac	32035	4-7-42	100.00	88	Kansas City Kans.
224	Josephine Kervin	9640	4-3-42	75.00	78	Chicago, Ill.
225	Theresa Demshar	2504	4-29-42	100.00	86	Rock Springs Wyo.
226	Rose Bradish	DD873	4-22-42	100.00	104	Pueblo, Colo.
227	Conrad Franzen	DD765	5-6-42	50.00	144	Sheboygan, Wis.
228	Justina Starin	D3649	4-20-42	50.00	162	Cleveland, O.
229	John Capan	D5320	4-1-42	50.00	163	Pittsburgh, Pa.
230	Frank Omasits	D6051	4-7-42	100.00	163	Pittsburgh, Pa.
231	Stefania Contarini	D5348	4-20-42	100.00	184	Brooklyn, N. Y.
232	Mary Papish	35503	4-13-42	100.00	190	Denver, Colo.
233	Josephine Lautiger	12804	4-30-42	100.00	196	Gilbert, Minn.
234	Rudolph Nosse	C4356	4-27-42	50.00	219	Euclid, O.
235	Anthony Medvescek	CC42071	4-27-42	50.00	52	Indianapolis, Ind.
236	Frances Antonicich	13520	4-18-42	50.00	16	Virginia, Minn.
237	Ann Klanchnik	FF16	5-5-42	100.00	93	Chisholm, Minn.
238	Molly Hren	D2010	5-12-42	100.00	93	Chisholm, Minn.
239	Marg. Hochevar	D4538	5-1-42	100.00	157	Sheboygan, Wis.

IZPLAČANA IZREDNA PODPORA

Zaporedna št. 24
 Društvo Vitezi sv. Mihaela, št. 61, Youngstown, O., za Frank Zitnik, cert. št. C4173, izplačano \$25.00.

25
 Društvo Marija Sedem Zalosti št. 81, Pittsburgh, Pa., za Margaret Veselich, cert. št. CC41208, izplačano \$30.00.

26
 Društvo sv. Lovrenca št. 63, Cleveland, O., za Frank Glavic, cert. št. 22915, izplačano \$10.00.

27
 Društvo sv. Lovrenca št. 63, Cleveland, O., za Frank Gliha, cert. št. 18217, izplačano \$10.00.

28
 Društvo sv. Cirila in Metoda št. 101, Lorain, O., za John Juha, cert. št. 10478, izplačano \$30.00.

29
 Društvo sv. Jeronima št. 153, Cleveland, O., za Josip Zalar, gl. tajnik.

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Rev. Kazimir Zakrajsek: V KRALJESTVU DIVJEGA KONJA

(Nadaljevanje)

Takoj se teh besedi nisem spomnil, če sem res napisal. Pozneje sem se pa spomnil prav dobro, da sem to res napisal v "Slogi" leta 1919.

Ta moj obisk naselbine je Father Gnidovec dobro izkoristil tudi za malo tridnevno duhovno obnovo župnije. Imel sem zato vsaki večer govore v cerkvi.

Rojaki v Rock Springsu so zelo narodno zavedni, v kakor-žnem duhu jih je dolga leta vzgajal Father Schiffer, kar Father Gnidovec sedaj tako dobro nadaljuje.

Da bi dobil pravi pojem cele okolice in cele pokrajine, te nezmerne puščave, me je Father Gnidovec peljal tudi v 100 milj oddaljeno svojo podružnico v Pinedale, Wyo. Na celi tej dolgi poti—je lepa avtomobilska cesta—sta samo dve mali človeški nas

ZAPISNIK

Občudljiva je s 8 strani

Niso dolgo časa uživali to srečo in svobodo, prišla je druga vojna, ki je hujša od prve.

Lansko leto, ko je padla Jugoslavija v roke sovražnika, so naše slovenske bratske organizacije v Ameriki organizirale pomožno akcijo. Takrat se nismo bili poučeni, kaj bodo posledice te vojne. Zato nismo pričeli nobene politične akcije. Prišel je atlantski čarter, ki je jasno povedal, zakaj se vrši ta vojna in kaj bodo zavezniki napravili po končani vojni. Toda časi se spreminjajo. V začetku tega meseca je ameriška revija Collier's prinesla članek in zemljevid, kako naj izgleda Evropa po tej vojni. Napisal je ta članek profesor George T. Renner, ki uči zemljepisje na Columbia univerzi. Na tem zemljevidu Slovenija več ne eksistira in se ne druži z Jugoslavijo. Profesor Renner je napravil novi zemljevid tako, da države osiše dobijo nadaljnja ozemlja, a zavezniške države izgubijo še to, kar so imele pred drugo svetovno vojno. Meni je znano, da ima ta profesor Brenner zveze z državnim tajništvom v Washingtonu, in jim služi kot zemljepisni izvedenec.

Ta članek je izval pri odboru JPO,SS dovolj opravičljiv vzrok, da sem telegrafično sklical vse zastopnike bratskih organizacij k zborovanju v Clevelandu. Z ozirom na sprejete sklepe zadnje seje JPO,SS sem povabil na to zborovanje tudi vse urednike slovenskih listov v Ameriki, zastopnika slovenskih župnij, zastopnika Slovenske socialistične stranke, zastopnika primorske organizacije Ameriško-jugoslovenskega združenja, ministra Snoja, dr. Furlana, dr. Čoka in našega ameriškega pisatelja Louis Adamiča.

Sklicali smo to zborovanje, da odločimo danes, kaj nam je storiti v danih razmerah. V Ameriki imamo danes Slovanski kongres, na katerega se lahko obrnemo in pojasnimo naše slovensko stališče.

Pozdravljam vas v imenu JPO,SS ter se vam zahvaljujem za obilno udeležbo.

Glavni tajnik JPO,SS Joseph Zalar stavi predlog, da se za današnje zborovanje imenuje brata V. Cankarja kot predsednika te seje. Predlog je podpiran in soglasno sprejet.

Istotako brat Jos. Zalar stavi predlog, da se imenuje brata Janka N. Rogelja zapisnikarjem današnjega zborovanja. Predlog podpiran in sprejet.

Zapisnikar kliče imena zborovalcev, ki so sledeči:

Slovensko narodno podporno jednoto zastopata: Vincent Cankar, glavni predsednik, in Ivan Molek, glavni urednik Prosvete. Kranjsko slovensko k a t o l i š k o jednoto zastopata: Joseph Zalar, glavni tajnik, in John Pezdirtz, glavni nadzornik. Ameriško bratsko zvezo zastopata: Janko N. Rogelj, glavni predsednik, in Anton J. Terbovec, urednik Nove Dobe. Slovensko žensko zvezo zastopata: Albina Novak, urednica Zarje. Slovensko dobrodelno zvezo zastopajo: John Gornik, glavni tajnik, in Frank M. Surtz, glavni podpredsednik, in Louis Rozman, glavni zapisnikar in urednik glasila Glas. Progressivne Slovenke zastopata: Josephine Zakrajšek, glavna tajnica.

Zastopnikov niso poslane sledeče organizacije, ki so včlanjene v JPO,SS: Zapadna slovenska zveza, Jugoslovenska podpornna zveza Sloga, družba sv. Družine in Slovenska moška zveza.

Dnevnik Ameriška Domovina je bila zastopana po njenem uredniku James Debev-u. Anton Šabec je zastopal kot urednik dnevnika Enakopravnost. Etbin Kristan je zastopal Proletarca in Slovensko socialistično zvezo. Anton Grdina je zastopal dnevnik Amerikanski Slovenec, in Jože Grdina je zastopal mese-

čnik Novi Svet. Ivan Jontex je kot urednik zastopal Cankarjev Glasnik.

Ameriško-jugoslovensko združenje so zastopali kot opazovalci sledeči: Jože Penko, Marjan Urbančič in Joseph Durn.

Župana mesta Clevelanda je zastopal njegov eksekutivni urednik John Lokar.

Minister Franc Snaj je zastopal Jugoslavijo. Dr. Ivan M. Čok, predsednik jugoslovenskega odbora v Italiji, je zastopal Jugoslovane v Italiji. Častni jugoslovanski konzul, dr. James Malley, je bil tudi navzoč na zborovanju. Povabilu so se odzvali tudi dr. Boris Furlan, profesor na ljubljanski univerzi, Louis Adamič, ameriški pisatelj in Vatro Grill, pomožni policijski prosekutor mesta Clevelanda.

In kot neoficijni opazovalec je bil narodni delavec in zagovornik primorskih Slovencev — Rude Trošt.

Urednik Glas Naroda, Ig. Hudec, je poslal pismo, da se radi važnega opravila ne more udeležiti zborovanja. Toda zborovanje želi veliko dobrega uspeha.

Glavna predsednica Slovenske ženske zveze, Marie Prislund, je obvestila predsednika JPO,SS, da ji je nemogoče prisostvovati zborovanju, ampak da bo organizacija zastopala urednica Zarje, Albina Novak.

Rado Staut, urednik lista Obzor v Milwaukee, je sporočil, da se ne more udeležiti zborovanja, ker ima ob nedeljah slovensko radijsko uro.

Father Urankar je brzojavno sporočil, da mu je nemogoče priti na sejo, toda se zahvaljuje za povabilo ter obljubljuje, da bo sodeloval z zaključki zborovanja, kateremu pošilja pozdrave in želi dosti dobre sreče.

Ivan Zupan, urednik Galsila KSKJ se je oprustil, ker ga je zadrževala bolezen.

Predsednik zborovanja pokliče besedi ministra Franc Snoja, da naj obrazloži sedanjo situacijo glede Jugoslavije z ozirom na propagando, ki je škodljiva Jugoslovanom.

Minister Snaj se iskreno zahvaljuje vodstvu Jugoslovenskega pomožnega odbora, slovenske sekcije, ki je sklicala to zborovanje. Pozdravlja vse zborovalce ter se ponovno zahvaljuje vsem Slovincem v Ameriki, ki mu nudijo pomoč za ohranitev Jugoslavije. V svojem govoru se takoj dotakne članka v reviji Collier's, ki tako nepravilno razdeljuje našo jugoslovensko zemljo. On je mnenja, da sovražniki demokracijskih držav že uvidevajo, da z vojno ne bodo mogli pridobiti, kar so hoteli imeti, zato so obrnili svoje moči in nakane v drugo smer, to je, da pričnejo s propagando v Ameriki. Hitler je bil v letu 1939 gotov, da bo lahko z vojno porazil vse njegove nasprotnike, toda danes že vidi, da je bitko izgubil. Zato se pričena tukaj druga faza, kako bi pridobili mir, ki bo po volji sovražnikom demokracije. Če pogledamo na zemljevid, katerega je pripravil profesor Renner, potem vidimo, da je dal Renner Italiji vso Dalmacijo, Crno goro in Julijsko Krajino, tako da bi imela Balkanska unija pot do morja samo v Grčiji. Profesor daje vse to Italiji zato, da bi se lahko zavaroval hrbet pred napadom pred Balkanci. To je smešno. Kaj se je potreba Italiji bati miroljubnih Jugoslovanov. Profesor Renner je s svojim zemljevidom samo nagradil sedanje sovražnike demokracije, a zavezniki, ki se danes borijo za svobodo vsega sveta, bi bili po tej vojni še bolj zasluženi, kot so sedaj. Belgijo je dal Franciji, Portugalsko združi s špansko Švica bi se razdelila med Francijo, Nemčijo in Italijo. Madžarska bi se združila z Nemčijo; Češka, Poljska in Slovaška naj bi bile ena država. In to naj bi se kar zgodilo, ne da bi se vprašalo, kaj oni želijo in zahtevajo. Taka delitev ni pravična.

Reakcija je danes na delu tu-

di v Ameriki. Zato moramo biti previdni. Ta zemljevid nas je zbudil, sedaj je čas, da mi spregovorimo in informiramo ameriško javnost o pravični razdelitvi Evrope, tako kakor si narodni želi, da bo za vse prav.

Zato je potreba, da se prične pisati v naših listih, da obvestimo ostale Slovence, za katere je Brennerjev zemljevid prav tako nepravilčen, kakor je za nas Slovence, odnosno Jugoslovane. Dne 21. junija je slovenski dan v Ameriki. Vsi veste, da je bil Slovanski kongres v Detroitu sklican v sporazumu ameriške vlade v Washingtonu. Tu imamo priliko, da se oglasimo in povemo naše težnje in zahteve. Zato naj današnji odbor stopi v zvezo z glavnim odborom Slovenskega kongresa. Naj se jim pošlje rezolucijo. Saj bo nekaj zagledo tudi v Ameriki, ako bo 15 milijonov Slovanov izpregovorilo nekaj v ameriški javnosti.

Glede registriranja primorskih Slovencev izpove, da je bil gotov, da bo že te dni podpisana uredba v Washingtonu, da se jih ne bo smatralo za sovražne tužence. Zadeva je bila pred državnim tajništvom, katero jo je poslalo justičnemu departamentu, da naj on odloči. Kakor mu je znano sedaj, je zadeva prišla nazaj pred državno tajništvo. Pravi, da moramo pomniti to, da bi Amerika s tem priznanjem obenem tudi priznala, da primorski Slovenci ne spadajo v Italijo ampak v Jugoslavijo. Italijanska propaganda pa je močna v Washingtonu in se najbrže upira takemu odloku. Toda to delo se bo nadaljevalo še v bodoče.

Nato je bil poklican k besedi pisatelj in stari bojevnik za ljudske pravice, Etbin Kristan, ki je takoj poudaril, da kakor hitro je videl dotični članek v ameriški reviji, da se je začudil, kako more taka revija priobčiti tako nepravilčen zemljevid. Sedanjim Italiji se odločuje toliko novih pokrajin, da bi bila večja, kot je bil stari rimski imperij. Japonski je dal profesor kar pol Azije. Zakaj pa se vodi ta vojna? Da se nagradi osiše? To je pot nazaj v čase, ki so že za nami. Predsednik Roosevelt na eni strani naglašava svobodo za vse narode, a državni departament mu meče polena pod nogo. Mi Slovenci smo tako majhen narod, da bi človek skoro obupal, toda pravico imamo do življenja prav tako, kakor veliki narodi, saj danes se borimo na strani demokracijskih držav.

Prišla je živa potreba, da pričnemo močno gibanje med našimi ljudmi v Ameriki. Zbuditi moramo naše ljudstvo, prav vse, da se bodo zavedali resnega položaja. Jaz danes več ne vprašam, kdo je socialist, klerikalec, katoličan ali svobodomislec, danes je moje vprašanje le to: Kdo je Slovenec, da vsi skupno nastopimo kot ameriški Slovenci.

V Ameriki imamo danes Slovanski kongres, katerega se moramo poslušati. Preko 15 milijonov nas je Slovanov v Ameriki. S tem kongresom računata tudi ameriška vlada. To je dovolj jasno, če ne bi sodelovala, ne bi poslala na Slovanski kongres svoje govornike, in med njimi tudi McNutta.

Treba je opozoriti vse naše čapsopise v Ameriki, da bo pisalo našim Slovincem o tej veliki nevarnosti, ki preti našemu narodu v domovini. Treba bo pošiljati resolucije iz vsake slovenske naselbine na merodajne osebe in urade, da bodo obveščeni, kaj mi zahtevamo kot državljani Združenih držav ameriških.

Nato Etbin Kristan predloži resolucijo, katero se pošlje uredniku revije Collier's in društvu učiteljev na Columbia univerzi. Resolucija se glasi:

Slovenski odbor za politično akcijo, ki zastopa Amerikance slovenskega porekla, od katereh mnogo tisoč delav v obrambnih industrijah in mnogo tisoč drugih služi v ameriški armadi in mor-

nari, naslednje pojave in izjave, ki se nanašajo na bodočo ureditv sveta, kjer prikažejo demokracijo, svobodo, pravičnost in varnost za vse. Našel je še mnogo razveseljivih znamenj, med katerimi gre seveda odlično mesto dokumentu z dne 8. maja, 1942, znanemu pod imenom "The Atlantic Charter," in sijajnemu govoru podpredsednika Wallace-a, ki je naslikal novi svet v prvi luči pravičnosti. Ko je izšla številka Collierjevega tednika za šteti junij, kjer so na naslovni strani bile oglašene mape "Svobodnega sveta," smo pričakovali, da najdemo resen poizkus načrta za pravičnejšo geografijo kot je bila prejšnja, ki se mora pristojevati raznim drugim vzrokom sedanje svetovne katastrofe. Na svoje največje začudenje smo našli članek in zemljevide, katerim bi bil prostor edino v kakšnem reakcionarnem, nacizmu in fašizmu naklonjenem listu, ne pa v tedniku, katerega smo vedno smatrali za svobodoljubnega.

Ker je spis bil priobčen v tako uglednem listu kot je Collier's in ker je avtor profesor na tako odličnem zavodu kot je Columbijska univerza, nas ni mogel pustiti ravnodušne in ker naši bratje v stari domovini, zasluženi deloma od nemških nacistov, deloma od italijanskih fašistov, nimajo možnosti, da bi govorili, se čutimo dolžne, da povzamemo besedo zanje, vedoč, da čutijo in mislijo kakor mi.

Ne maramo se spuščati v kritiko drugih, v omenjenem članku zagovarjanj razmejitve in arbitrarne ustanavljanja držav, oziroma državnih skupin, dasi se je težko vzdržati bridkih opazk vprico lepih daril, ki jih profesor Renner predlaga za Nemčijo, Italijo in Japonsko. Tudi nam ni treba govoriti za interese Zedinjenih držav, ki jih bodo same znale varovati. Protestirati pa moramo z vso odločnostjo v imenu Slovencev in Jugoslovanov sploh proti predlogom profesorja Rennerja, ki bi, če bi se uveljavili, neopravičeno okrnili Jugoslavijo, Slovence pa skoraj popolnoma uničili. Kolikor se more soditi po mapi in kolikor je jasno povedano v spisu, bi Nemčija posegla še bolj globoko v slovensko ozemlje, Italiji pa profesor Renner ne pušča le pretežno slovenskega Primorja, temveč ji meče povrh še skoraj izključno hrvaško, oziroma — na jugu — srbsko Dalmacijo v žrelo.

Avtor razlaga to nezasišano darilo — kakor tudi Tunezijo, Nico in Korziko — s potrebo italijanske varnosti na Jadranskem in Tirenskem morju. Toda Italiji ni žugala nevarnost ne od ene, ne od druge strani, nasprotno pa je ona, kar bi moralo biti tudi gospodu profesorju znano, napadala in ropala in grozila na vse strani. In čemu sploh govoriti o strateških potrebah, če bo "Novi svet" resnov, z uredbami, ki bodo lahko preprečile vsako agresivnost?

Italija ni pokazala nobene sposobnosti za pravično ravnanje z državljani druge narodnosti. Tudi pred prihodom fašizma je šla njena politika za popolnim iztrebljenjem Slovencev. Zatiranje njihovega jezika, uničevanje njihovih kulturnih in socialnih organizacij v mestih in vaseh, v katerih prej ni živeli ne en Italijan je bilo tako barbarično, da se je treba v zgodovini vračati za cela dolga stoletja, preden se najde kakšno podobno uničevanje.

Slovincem, ki so ostali pod vladno Avstrije in pozneje avtomatično prišli pod nacijsko peto, se ni godilo nič boljše in sedaj se žurijo Hitlerjevi krvniki na vso moč, da bi čim prej izgledali zadnjega Slovence iz zasledenega ozemlja ali pa ga ubili.

Slovinci so majhen narod in zaradi tega potrebujejo za raz-

voj svojega narodnega in kulturnega življenja enotnosti še bolj kot veliki narodi. Tudi cni imajo pravico do življenja; pridobili so si jo s skoraj nadčloveškimi napori za obstanek v tisočletnem boju zopet materijalno in kulturno zatiranje. V sedanji vojni dveh svetov stoje na strani svobode. Kakor se jugoslovenska vojska Draže Mihajloviča in njegovi četniki ob strmenju vsega sveta bojujejo na vzhodu in jugu Jugoslavije, goneči nacije in fašiste v obup, tako pričajo neštete eksekucije Slovencev, da se tudi oni na severozapadu trdovratno in uspešno upirajo ogromni premoči obeh evropskih diktatur.

Ali naj bodo za to kaznovani z novim zaslužjenjem, roparji in ogrozevalci pa naj dobe bogate nagrade, za katere ne dajejo dejanske narodnostne razmere nobene podlage?

Iz navedenih razlogov iskreno obžalujemo, da je Collier's dal prostora spisu, ki bje pravičnosti s pestmi v obraz in bi lahko povzročil razočaranje in nezaupanje med narodi, ki doprinašajo največje žrtve za tako ureditev sveta, ki ne bo ustrezala nobenim imperijalističnim takozvanim potrebam, temveč bo slonela na pravičnosti ne le za velikane, temveč tudi za male narode.

Predsednik zborovanja pokliče pisatelja Louis Adamiča, ki pravi, da se strinja z govorom ministra Franc Snoja in prav tako z govorom pisatelja Etbina Kristana. Poudarja, da se mora protestirati in poslati resolucijo uredniku revije Collier's in tako tudi učiteljem in profesorjem Columbia univerze, da bodo poučeni o zmoti profesorja Rennerja. Tako naj se pošlje to resolucijo tudi Carnegie Endowment for Peace instituciji, da bodo tudi ti ljudje obveščeni o naših Pravi, da ima profesor Renner osebne ambicije, toda je nevarno, ako se mu ne zastavi pot. Članek je imel en motiv, to je, da je izgledal lep, ko je bil natisnen z barvanim zemljevidom. Tako pripoveduje Adamič, da je bil v uredništvu večje ameriške revije, pa mu je urednik pokazal dotični članek ter se izrazil, da članek izgleda lep in privlačen. Toda on je urednika opozoril, da naj ga tudi čita, pa bo videl, da ni tako lep. So pač Amerikanci naivni.

Zato pisatelj Adamič priporoča, da se mora pričeti s pošiljanjem brzojavk in resolucij, v katerih naj se pove, kdo smo mi Slovenci, koliko nas je zaposlenih v obrambnem delu in koliko naših mladeničev je pri vojnih. Res je, pravi, da v državnem oddelku v Washingtonu ni vse v redu, toda predsednik Roosevelt zelo nerad odstavi koga, ki mu je napravil kdaj prej v življenju kakšno uslugo. Zato tudi priporoča, da naj se v Kristanovo resolucijo vključi tudi govor podpredsednika Wallace-a, katerega je podal dne 8. maja.

Nadalje poudarja, da se mora ta skupina večkrat shajati, vsaj dvakrat na mesec, da bo lahko obdelavala dnevna vprašanja. Organizirati se mora vse slovenske naselbine, če je potreba, da se v enem tednu pošlje po 500 telegramov na merodajna mesta.

Končno opiše tudi situacijo glede primorskih Slovencev, ki mu je prav dobro znana, ker pozna državne uradnike v Washingtonu. Poziva še enkrat vse, da skupaj delamo, če hočemo, da bomo kaj dosegli.

Frank Surtz pravi, da se strinja z Adamičem in je zelo vesel, da se bo začelo delati z resnim delom za naše ljudi v domovini. Pravi pa, da bo treba tudi zainteresirati v Ameriki rojeno mladino. Posebno potreba, da ne smemo prezreti naš slovenski dan dne 21. junija, kjer lahko pokažemo ame-

riški javnosti, kaj smo mi Slovenci. Strinja se tudi s Kristanovim, da obvestimo Slovanski kongres o tem članku, ker se tiče vseh Slovanov.

Nato govori dr. Ivan M. Čok. Pozdravlja vse navzoče, ko mu je dana prilika, da prvokrat v Ameriki more nagovoriti ameriške Slovence. Prihaja med nas kot predsednik jugoslovenskega odbora v Italiji, ki je imel svoj sedež v Beogradu, pozneje v Londonu in sedaj v New Yorku. Pripoveduje, da so sedaj v Evropi tri rase: Latinci, Germani in Slovani. Prvi so že doživeli svoj vrhunec, ko so drugi baš sedaj na vrhuncu, pa se boje, da bi Slovani zavladali v Evropi. Zato sta se prvi dve rasi spojili skupaj ter se pričeli vojevati proti Slovanom. Tako pripoveduje, kakšno je danes mnenje v Londonu, kjer hočejo, da je Nemčija sedaj poražena, toda bojijo se močne Rusije.

Pravi, da mi moramo biti hvaležni, da je bil dotični članek in zemljevid priobčen, ker to nas bo družilo in zbudilo k pravemu delu. Po načrtu tistega članka, bi se moralo tudi preseliti okoli 50 milijonov ljudi. To je diletantovsko izraženo. Kje je volja naroda? Ali so ga kaj vprašali, če so to pripravljene storiti.

Nadalje opisuje, kako je bilo na zadnji mirovni konferenci, leta 1918 in 1919, ko je bil tudi on član mirovne konferencie, oziroma jugoslovenske delegacije. Tudi tam so imeli geografe, ki so bili podobni profesorju Brennerju, ki so rezali karte. Da, tudi tam je bil geograf, ki je določeval meje za Poljsko in Jugoslavijo, kateri teh pokrajin niti videl ni. Še le za časa mirovne konferencie je za par tednov obiskal te dežele, pa je bil "strokovnjak" zemljepisja na mirovni konferenci. Nekaj podobnega se lahko zgodi, če bi ameriška vlada vzela profesorja Brennerja za zemljepisnega strokovnjaka na prihodnji mirovni konferenci.

Toda to je tolitarna vojna, tukaj po mojih mislih ne bo mirovne konferencie, ampak diktatorji bodo morali sprejeti pogoje od onega, ki bo znogovalec.

Šaz sem še le mesec dni v Ameriki, zato pač ne morem staviti tukaj predloge. Prosil pa bi, da bi se mi dalo priliko v bodoče, da vam bi napravil predavanje o moji misli. Končno pa vam povem še to, da se strinjam s predlogom Etbin Kristana.

Louis Adamič naglašuje, da ne smemo govoriti pred ameriško vlado in javnostjo kot Slovinci, ampak kot ameriški državljani. V ameriškem državljanstvu imamo tisto pravico, katero lahko porabimo, da nas bodo poslušali. Strinja se s Kristanom, ki je podčrtaval močno in živo gibanje med ameriški Slovenci. Pravi, da se mora organizirati sleherno društvo ali skupino Slovencev v Ameriki, da bo ob danih časih pošiljala resolucije na merodajna mesta. Zelo potrebno je, da ta politični slovenski odbor zboruje redno vsak teden, da sprti rešuje nastala vprašanja. Pripravljeni moramo biti vedno in vsepovsod, da odgovarjamo na krivična izvajanja. Za to politično akcijo pa bo potreba denarja, da bo odbor mogel poslovati in da bodo mogli oddaljeni člani prihajati na sejo. Če ni drugače, kaj pa bi bilo, da mi navzoči damo po par dolarjev v pomoč politične akcije.

Predsednik zborovanja predstavi John Lokarja, eksekutivnega uradnika mestnega župana Frank Lauscheta, ki se ni mogel udeležiti tega zborovanja. Lokar pozdravi zborovalce v imenu župana ter želi veliko uspeha zborovanju. Poudarja, da naj se ne govori in sklepa samo v tej dvorani, am-

pak se to delo zanese tudi med druge Slovence, da bomo vsi skupaj delali. Besede, ki so bile izgovorjene tukaj, naj ne bodo pozabljene, ko pridete na svoje domove.

Louis Adamič stavi predlog, da naj tudi župan Frank Lauscheta pošlje resolucijo na uredništvo revije Collier's. Predlog podpiran.

Marian Urbančič je mnenja, da bi morebiti s tem izpostavili župana napadom ljudi, ki se morebiti strinjajo s tistim člankom.

Za predlog glasuje večina navzočih.

Zapisnikar pojasnjuje, da je na prošnjo predsednika JPO,SS osebno obiskal mestnega župana ter ga povabil na današnje zborovanje. Župan se ni mogel udeležiti, ampak je rekkel, da se s srcem in dušo strinja s pomožno in politično akcijo, katero zavzemajo danes ameriški Slovenci ter da je tudi pripravljen pomagati, kadar bo potreba.

K besedi je poklican Anton Grdina, ki pravi, da narod sedaj spi in čaka, da ga voditelji pokličejo k delu. Treba je samo, da se voditelji združijo, narod bo že sledil in delal. Nadalje pravi, da je odvisno tudi od naših slovenskih urednikov, kako bodo pisali in učili naše ljudi. Pripomni in omeni župnika Trunka, kako vestno in pridno piše za naš narod v Amerikanskem Slovincu. Treba nam je sedaj premišljene taktike in prave propagande, da povzdignemo naš glas in da se nas bo slišalo vsepovsod. Ponovno poziva voditelje, da se združijo in delajo skupaj, in gotov je, da bo narod sledil našemu delu.

Nato govori Rude Trošt, ki z navdušenjem izpove, kako se z dušo in telesom strinja s Kristanovo resolucijo. Pravi, da je današnji dan nov mejnik v življenju ameriških Slovencev, da smo sedaj na pravi poti in da, tako nadaljujmo. Pripoveduje, kako je za časa zadnje vojne prišel v mesto Pueblo, Colo., kjer mu je takrat povedal Matija Pogorelec, da so tam zaprti Dalmatinci, ki se niso hoteli registrirati. Obiskal jih je ter jim dopovedal, da hočejo Italijani pograbiti dalmatinsko zemljo, zakar jih je pridobil za zaveznike.

Podčrtava, da imamo v Ameriki na tisoče naše slovenske mladine, ki se danes ne zanima za jugoslovenske probleme. Tudi nje moramo pridobiti v našem delu. Napravi naj se za nje ples, a sredi plesa naj se določi pet minut za kratek nagovor o naših vprašanjih, pa jih bomo pridobili. Nadalje pravi, da je pripravljen stopiti na pot po naših naselbinah ter s prepričevalno besedo pridobiti naše naseljence in mladino za ustvarjajočo politično akcijo.

Končno pravi, da to ni naš greh, da smo danes mrtvi za tako važna vprašanja, ampak krive so bile prejšnje jugoslovenske vlade, ki se niso brigale za naše izseljence v Ameriki. Mi smo bili prava emigracija, zato je pač težko danes obuditi to mrtvilo.

Kristan stavi predlog, da se doda v njegovo resolucijo nasvete pisatelja Adamiča. Predlog podpiran in sprejet.

Dr. Malley dostavlja, da naj se v resoluciji omeni tudi jugoslovenske četnike.

Stavljen je po Jos. Zalarju predlog, da naj se resolucija pisatelja Etbin Kristana sprejme z dodatki. Predlog podpiran in sprejet.

Predsednik zborovanja pravi, da je današnji dan zgodovinski dan za naše Slovence v Ameriki in onkraj morja. Pravi, da je sklicalo to sejo brzojavno, ker ni bilo časa, da bi odlašali. Preje smo delali pri pomožni akciji, kolikor smo pač mogli. Pa se nam je očitalo, da

(Dolge na 7 strani)

ZAPISNIK

Obdobje (na 6 strani) ne delamo prav. Napadeni smo bili od večih strani, mesto da bi se nam pomagalo. Za to politično akcijo rabimo najmanj dva človeka, da bosta stalno zaposlena in da bosta delala in vodila propagando. Koliko člankov je že napisal J. N. Rogelj za pomožno akcijo, in mnulo je več kot leto dni, pa smo nabrali le \$20,000.00. Veliko več bi moralo biti v tem skladu, če bi se bili vsi zavedali in dali. Sedaj se malo bolj giblje pomožna akcija in sedaj je od nas vseh odvisno, kaj bomo napravili v bodoče. Zpomnimo si to, da Hitler tepe vse Slovence v domovini, nič ne gleda, kdo je in kaj je. Tako skupno moramo nastopiti tudi mi, pa bomo dosegali plodnosne uspehe.

Urednik Anton Šabec vprašuje, če pride jugoslovanski kralj v Ameriko, in kako bi njegov prihod vplival na našo akcijo. Nadalje vprašuje, kako bo slovensko časopisje takrat pisalo.

Minister Snaj pravi, da je njegov prihod odgojen na pozno jesen.

Šabec pravi, da je kralj simbol države in odpora, in da je Jugoslavija priznana v Ameriki. S tem moramo računati.

Louis Adamič je mnenja, da bi se o tem ne pogovarjali danes, ampak naj bo ta predmet prinešen na seje v bodočnosti.

Jos. Zalar pravi, da bi v tem slučaju posnemali ameriško časopisje. Moje mnenje je, da je naš namen, da naš narod dobi svobodo na svoji lastni zemlji.

Kakšno obliko vlade si bo narod izbral v domovini, to je zadeva naroda samega. Mi jim ne moremo prav nič vsiljevati. Ako pa nas bodo vprašali, kaj jim mi svetujemo, takrat pa jim bomo lahko odgovorili, kaj je naša želja in sugestija.

Urednik Anton Šabec dostavlja, da bodo slovenski uredniki razsodni ter pisali tako, da dobri stvari ne škodujejo. S tem je bila ta razprava končana.

Nato govori Joško Penko, ki povdarja, da izženemo iz naših src vse predsodke in da pomagamo pri delu, kajti nekateri ljudje so že danes preobloženi z delom. Ne smemo biti sebični, ampak skupno moramo delati. Kar se pa tiče ljudi v starem kraju, pa bodo tako težali, kakor si bodo postlali.

Urednik Ivan Jontez pravi, da naj osvojimo Adamičevu sugestijo, da se shajamo vsaki teden v Clevelandu, kjer naj bo urad politične akcije.

Anton Grdina je mnenja, da je naša prva naloga, da pobijemo Brennerjevo propagando. Zato pa je potreba dela. Obvestimo vse naše ljudi in pokazimo, koliko nas je, če nas hoče kdo tepsti.

Pisatelj Etbin Kristan pravi, da je potreba, da se organiziramo. Po njegovem mnenju je potreba ožjega odbora, ki naj ga izvoli sedanje zborovanje. Ožji odbor bi imel nalogo, da bi vršil nujno delo, da bi pošiljal rezolucije, brzojavke, do pise, vodil propagando ter se sestajal večkrat na mesec. Ta ožji odbor bi bil odgovoren za svoje delo širšemu odboru, ki naj bi se shajal po potrebi vsak mesec, ako bi bilo potreba. Ta odbor naj se obrne do vseh drugih slovenskih organizacij, društev, skupin in krožkov, ki še niso danes včlanjeni v politični akciji JPO,SS. Potem pa naj se prične veliko in živo gibanje med našimi Slovenci v Ameriki. Nato predloži še enkrat podatke k njegovi rezoluciji.

Mnenje navzočih je, da bi bil urad politične akcije v Clevelandu.

Jos. Grdina suggestira, da naj bi se preneslo tudi Jugoslovanski informacijski center v Cleveland.

Jos. Zalar pravi, da ta odbor

bo sestajal samo iz ameriških Slovencev in se nikakor ne bo mešal z Jugoslovanskim informacijskim centrom.

Minister Snaj pravi, da ima Jugoslovanski informacijski center vse druge posle na svojih rokah, in je mnenja, da naj ostane tam, kjer se nahaja sedaj.

Jos. Zalar ponovno odgovarja Jos. Grdini, da moramo biti previdni, da bomo našo propagando vodili le mi sami, ki smo ameriški državljani.

Vatro Grill pravi, ko je Hitler napadel Jugoslavijo, organizirale so naše bratske organizacije slovensko sekcijo Jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki. Ko pa je profesor Brenner napisal svoj članek in narisal povojno Evropo, nam je takorekoč vsiljena tudi politična akcija, ki pa stane denar. Kje bomo dobili te finance? Treba je aparata, ki bo deloval, toda za to morajo biti ljudje plačani. Iz fonda pomožne akcije ne moremo črpati, ker ta denar je nabran samo za naše trpeče brate in sestree po vojni. Treba bo asilirati naše člane pri naših podpornih organizacijah, če bomo hoteli dobiti potrebni denar. Italijanska propaganda ima denar, da lahko priobčuje svoje članke v uglednih in naprednih ameriških revijah. Zato se ne varajemo, ampak se pripravimo pravilno in dobro.

Ivan Jontez urgira, da se sprejme sugestija ali predlog, da se napravi ožji odbor, ki bo imel seje večkrat na mesec.

Minister Snaj pravi, da ima Jugoslovanski informacijski center na razpolago dosti knjižic "The Slovenes Want to Live," katere lahko izroči političnemu odboru, da jih prodaja po 25 centov ter izkupljeni denar lahko porabi za svoje delo.

Kristan stavi predlog, da naj se njegove prejšnje sugestije glede organiziranja ožjega odbora, ki sklicuje seje širšega odbora, vrši potrebno delo in obvesti vse ostale slovenske skupine v Ameriki, da se pridružijo temu gibanju, sprejme.

Adamič suggestira, da naj ima ožji odbor vsaki teden sejo, a širši odbor naj ima sejo vsaki mesec. Mi vsi pa se zavežemo, da bomo sodelovali in pomagali. Če pa bi ožji odbor mislil, da ni potrebno, da ima širši odbor sestanek, pa naj tako obvesti prizadete člane.

Jos. Zalar omenja, da naj to zborovanje potrdi sklep pomožne akcije, da je pravilno delovala, ki je sklicala to zborovanje.

Jos. Durn je mnenja, da naj bo politična akcija sama za sebe in da se izvoli tozadevni odbor.

Urednik Debevec stavi predlog, je podpiran in sprejet, da se delo pomožne akcije odobri, ker je sklicala to zborovanje.

Kristan pravi, da naj bi se ta odbor imenoval: Slovenski odbor za politično akcijo.

Stavljen, podpiran in sprejet je predlog, da se izvoli ožji odbor, ki bi imel sedem članov, ki živijo v Clevelandu ali okolici, a dva člana, ki živita izven Clevelanda. Glavni urad tega ožjega odbora bi bil v Clevelandu.

Urednica Albina Novak pravi, da bo ta odbor imel veliko nalogo in dosti dela. Izvoli naj se ljudi, ki so pripravljeni delati. Do bi naj se tudi aredstva, da bo mogel odbor delovati.

Nominirani v ožji odbor so sledeči:

James Debevec, Janko N. Rogelj, Joško Penko, Albina Novak, Anton Šabec, dr. Jas. W. Mally, Etbin Kristan, Anton Grdina, Frank M. Surtz, Ivan Jontez, Marian Urbančič, Vatro Grill, John Gornik, Rude Trošt in Ivan Molek.

Nominacije so sprejeli ter so bili izvoljeni sledeči: Jas. Debe-

vec, Joško Penko, Anton Šabec, dr. Jas. W. Mally, Josephine Zakrajšek, Etbin Kristan, Frank M. Surtz, Vatro Grill in Ivan Molek.

Takoj po seji se ta odbor sestane in organizira, da izvoli potrebne uradnike.

Predsednik zborovanja vprašuje, kako bo sedaj s financo, da je sedaj to na dnevnem redu.

Louis Adamič pravi, da naj bi za prvo pomoč kar mi navzoči nekaj prispevali v ta sklad.

Vatro Grill suggestira, da se apelira na naše podpore bratske organizacije, ki naj obdavi svoje člane.

Josephine Zakrajšek stavi, v tem smislu predlog, ki je podpiran in sprejet.

Janko N. Rogelj stavi predlog, da se vpraša Slovensko narodno podporno jednoto in Slovensko socialistično zvezo v Chicagu, ki sedaj upravljata sklad Jugoslovanskega republiškega združenja, da nima kaj posebnega, da bi povedala, toda obljubi njeno pomoč za izpeljavo našega dela.

Urednik Molek se izrazi, da vedno govori potom Prosvete ter da bo tudi v bodoče tako nadaljeval s svojim delom.

John Gornik izreka zadovoljstvo zborovanju ter da bo po svojih možnostih podpiral to gibanje.

Josephine Zakrajšek zastavlja stoddotno podporo.

Rude Trošt obljubljuje svojo pomoč ter je pripravljen pod-

preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.
Pošljamo po pošti
Lastnik te lekarne je član družva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

Telegram to
Hon. Cordell Hull
Secretary of State
Washington, D. C.

PERSONAL
The undersigned Americans of Slovenian origin or descent gathered in a conference in Cleveland today representing virtually all Slovenian Americans are deeply perturbed over the delay in changing the enemy Status of Aliens who are subjects of Fascist Italy but are Slovenians by Nationality and inevitably Anti-Fascist we urgently and respectfully request favorable decision of this matter which we understand is in the hands of your department and the department of Justice. We understand the latter department favors such decision and we beg your personal interest in the problem as far as your department is concerned. Delay is affecting the morale of thousands of people involved.

Respectfully,
Joško Penko se zahvaljuje pisatelju Louis Adamiču za sestavljeno brzojavko, katero se pošlje državnemu tajniku Hull-u v Washingtonu ter v tem smislu stavi tudi predlog, ki je podpiran in sprejet.

Pisatelj Louis Adamič stavi predlog, da se povabi na sodelovanje vse člane naših podpornih organizacij, kakor tudi ministra Franc Snoja, dr. Boris Furlana in dr. Čoka, da vsi sodelujejo z nami. Predlog podpiran in sprejet.

Dr. Čok ponovno pozdravlja vse ter prosi, da bi se dalo tudi njemu priliko, da bi imel referat pred tem odborom.

Minister Snaj se zahvali za složno in plemenito delovanje in delo, katerega smo završili na tem zborovanju. Izrazi veselje zadovoljstva vsem, ki so zborovali. Pravi, da bo današnja seja mejnik novega dela za osvobodjenje Slovencev, odnosno Jugoslovijce.

Zahvali se v imenu Slovenije in Jugoslavije ter da naj tako ostane tudi v bodoče.

Dr. Boris Furlan pravi, da se strinja z vsem zaključki, katere smo danes sprejeli na tem zborovanju. Nadalje naglašja, da je sedaj potreba sistematične kampanje, s katero bomo zahtevali za vse enako, pa naj bodo delavci v tej ali oni državi. Saj v Ameriki bomo to lahko zahtevali, ker smo v demokratični državi, ki se bori za svobodo vsega sveta. Zahvali se, da je bil povabljen na to zborovanje.

Urednik Anton J. Terbovec pravi, da je vedno delal in pisal v tem smislu, kot smo danes zborovali ter bo isto storil tudi v bodočnosti.

Urednik Louis Rozman obljubljuje, da bo storil svojo narodno dolžnost ter po možnosti zagovarjal današnje sklepe.

Urednica Albina Novak pravi, da nima kaj posebnega, da bi povedala, toda obljubi njeno pomoč za izpeljavo našega dela.

Urednik Molek se izrazi, da vedno govori potom Prosvete ter da bo tudi v bodoče tako nadaljeval s svojim delom.

John Gornik izreka zadovoljstvo zborovanju ter da bo po svojih možnostih podpiral to gibanje.

Josephine Zakrajšek zastavlja stoddotno podporo.

Rude Trošt obljubljuje svojo pomoč ter je pripravljen pod-

preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.
Pošljamo po pošti
Lastnik te lekarne je član družva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

Telegram to
Hon. Cordell Hull
Secretary of State
Washington, D. C.

PERSONAL
The undersigned Americans of Slovenian origin or descent gathered in a conference in Cleveland today representing virtually all Slovenian Americans are deeply perturbed over the delay in changing the enemy Status of Aliens who are subjects of Fascist Italy but are Slovenians by Nationality and inevitably Anti-Fascist we urgently and respectfully request favorable decision of this matter which we understand is in the hands of your department and the department of Justice. We understand the latter department favors such decision and we beg your personal interest in the problem as far as your department is concerned. Delay is affecting the morale of thousands of people involved.

Respectfully,
Joško Penko se zahvaljuje pisatelju Louis Adamiču za sestavljeno brzojavko, katero se pošlje državnemu tajniku Hull-u v Washingtonu ter v tem smislu stavi tudi predlog, ki je podpiran in sprejet.

Pisatelj Louis Adamič stavi predlog, da se povabi na sodelovanje vse člane naših podpornih organizacij, kakor tudi ministra Franc Snoja, dr. Boris Furlana in dr. Čoka, da vsi sodelujejo z nami. Predlog podpiran in sprejet.

Dr. Čok ponovno pozdravlja vse ter prosi, da bi se dalo tudi njemu priliko, da bi imel referat pred tem odborom.

Minister Snaj se zahvali za složno in plemenito delovanje in delo, katerega smo završili na tem zborovanju. Izrazi veselje zadovoljstva vsem, ki so zborovali. Pravi, da bo današnja seja mejnik novega dela za osvobodjenje Slovencev, odnosno Jugoslovijce.

Zahvali se v imenu Slovenije in Jugoslavije ter da naj tako ostane tudi v bodoče.

Dr. Boris Furlan pravi, da se strinja z vsem zaključki, katere smo danes sprejeli na tem zborovanju. Nadalje naglašja, da je sedaj potreba sistematične kampanje, s katero bomo zahtevali za vse enako, pa naj bodo delavci v tej ali oni državi. Saj v Ameriki bomo to lahko zahtevali, ker smo v demokratični državi, ki se bori za svobodo vsega sveta. Zahvali se, da je bil povabljen na to zborovanje.

Urednik Anton J. Terbovec pravi, da je vedno delal in pisal v tem smislu, kot smo danes zborovali ter bo isto storil tudi v bodočnosti.

Urednik Louis Rozman obljubljuje, da bo storil svojo narodno dolžnost ter po možnosti zagovarjal današnje sklepe.

Urednica Albina Novak pravi, da nima kaj posebnega, da bi povedala, toda obljubi njeno pomoč za izpeljavo našega dela.

Urednik Molek se izrazi, da vedno govori potom Prosvete ter da bo tudi v bodoče tako nadaljeval s svojim delom.

John Gornik izreka zadovoljstvo zborovanju ter da bo po svojih možnostih podpiral to gibanje.

Josephine Zakrajšek zastavlja stoddotno podporo.

Rude Trošt obljubljuje svojo pomoč ter je pripravljen pod-

preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.
Pošljamo po pošti
Lastnik te lekarne je član družva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

Telegram to
Hon. Cordell Hull
Secretary of State
Washington, D. C.

PERSONAL
The undersigned Americans of Slovenian origin or descent gathered in a conference in Cleveland today representing virtually all Slovenian Americans are deeply perturbed over the delay in changing the enemy Status of Aliens who are subjects of Fascist Italy but are Slovenians by Nationality and inevitably Anti-Fascist we urgently and respectfully request favorable decision of this matter which we understand is in the hands of your department and the department of Justice. We understand the latter department favors such decision and we beg your personal interest in the problem as far as your department is concerned. Delay is affecting the morale of thousands of people involved.

Respectfully,
Joško Penko se zahvaljuje pisatelju Louis Adamiču za sestavljeno brzojavko, katero se pošlje državnemu tajniku Hull-u v Washingtonu ter v tem smislu stavi tudi predlog, ki je podpiran in sprejet.

Pisatelj Louis Adamič stavi predlog, da se povabi na sodelovanje vse člane naših podpornih organizacij, kakor tudi ministra Franc Snoja, dr. Boris Furlana in dr. Čoka, da vsi sodelujejo z nami. Predlog podpiran in sprejet.

Dr. Čok ponovno pozdravlja vse ter prosi, da bi se dalo tudi njemu priliko, da bi imel referat pred tem odborom.

Minister Snaj se zahvali za složno in plemenito delovanje in delo, katerega smo završili na tem zborovanju. Izrazi veselje zadovoljstva vsem, ki so zborovali. Pravi, da bo današnja seja mejnik novega dela za osvobodjenje Slovencev, odnosno Jugoslovijce.

Zahvali se v imenu Slovenije in Jugoslavije ter da naj tako ostane tudi v bodoče.

Dr. Boris Furlan pravi, da se strinja z vsem zaključki, katere smo danes sprejeli na tem zborovanju. Nadalje naglašja, da je sedaj potreba sistematične kampanje, s katero bomo zahtevali za vse enako, pa naj bodo delavci v tej ali oni državi. Saj v Ameriki bomo to lahko zahtevali, ker smo v demokratični državi, ki se bori za svobodo vsega sveta. Zahvali se, da je bil povabljen na to zborovanje.

Urednik Anton J. Terbovec pravi, da je vedno delal in pisal v tem smislu, kot smo danes zborovali ter bo isto storil tudi v bodočnosti.

Urednik Louis Rozman obljubljuje, da bo storil svojo narodno dolžnost ter po možnosti zagovarjal današnje sklepe.

Urednica Albina Novak pravi, da nima kaj posebnega, da bi povedala, toda obljubi njeno pomoč za izpeljavo našega dela.

Urednik Molek se izrazi, da vedno govori potom Prosvete ter da bo tudi v bodoče tako nadaljeval s svojim delom.

Urednik Molek se izrazi, da vedno govori potom Prosvete ter da bo tudi v bodoče tako nadaljeval s svojim delom.

John Gornik izreka zadovoljstvo zborovanju ter da bo po svojih možnostih podpiral to gibanje.

Josephine Zakrajšek zastavlja stoddotno podporo.

Rude Trošt obljubljuje svojo pomoč ter je pripravljen pod-

preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.
Pošljamo po pošti
Lastnik te lekarne je član družva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

Telegram to
Hon. Cordell Hull
Secretary of State
Washington, D. C.

PERSONAL
The undersigned Americans of Slovenian origin or descent gathered in a conference in Cleveland today representing virtually all Slovenian Americans are deeply perturbed over the delay in changing the enemy Status of Aliens who are subjects of Fascist Italy but are Slovenians by Nationality and inevitably Anti-Fascist we urgently and respectfully request favorable decision of this matter which we understand is in the hands of your department and the department of Justice. We understand the latter department favors such decision and we beg your personal interest in the problem as far as your department is concerned. Delay is affecting the morale of thousands of people involved.

Respectfully,
Joško Penko se zahvaljuje pisatelju Louis Adamiču za sestavljeno brzojavko, katero se pošlje državnemu tajniku Hull-u v Washingtonu ter v tem smislu stavi tudi predlog, ki je podpiran in sprejet.

Pisatelj Louis Adamič stavi predlog, da se povabi na sodelovanje vse člane naših podpornih organizacij, kakor tudi ministra Franc Snoja, dr. Boris Furlana in dr. Čoka, da vsi sodelujejo z nami. Predlog podpiran in sprejet.

Dr. Čok ponovno pozdravlja vse ter prosi, da bi se dalo tudi njemu priliko, da bi imel referat pred tem odborom.

Minister Snaj se zahvali za složno in plemenito delovanje in delo, katerega smo završili na tem zborovanju. Izrazi veselje zadovoljstva vsem, ki so zborovali. Pravi, da bo današnja seja mejnik novega dela za osvobodjenje Slovencev, odnosno Jugoslovijce.

Zahvali se v imenu Slovenije in Jugoslavije ter da naj tako ostane tudi v bodoče.

Dr. Boris Furlan pravi, da se strinja z vsem zaključki, katere smo danes sprejeli na tem zborovanju. Nadalje naglašja, da je sedaj potreba sistematične kampanje, s katero bomo zahtevali za vse enako, pa naj bodo delavci v tej ali oni državi. Saj v Ameriki bomo to lahko zahtevali, ker smo v demokratični državi, ki se bori za svobodo vsega sveta. Zahvali se, da je bil povabljen na to zborovanje.

Urednik Anton J. Terbovec pravi, da je vedno delal in pisal v tem smislu, kot smo danes zborovali ter bo isto storil tudi v bodočnosti.

Urednik Louis Rozman obljubljuje, da bo storil svojo narodno dolžnost ter po možnosti zagovarjal današnje sklepe.

Urednica Albina Novak pravi, da nima kaj posebnega, da bi povedala, toda obljubi njeno pomoč za izpeljavo našega dela.

Urednik Molek se izrazi, da vedno govori potom Prosvete ter da bo tudi v bodoče tako nadaljeval s svojim delom.

Urednik Molek se izrazi, da vedno govori potom Prosvete ter da bo tudi v bodoče tako nadaljeval s svojim delom.

John Gornik izreka zadovoljstvo zborovanju ter da bo po svojih možnostih podpiral to gibanje.

Josephine Zakrajšek zastavlja stoddotno podporo.

Rude Trošt obljubljuje svojo pomoč ter je pripravljen pod-

preizkušena zdravila proti glavobolu

Mandel's Headache Tabs

1. Ustavi glavobol
2. Uredi želodec
3. Ojači živce
4. Odpomoč ženskemu zdravju

CENA 50¢

MANDEL DRUG STORE
SLOVENSKA LEKARNA

15702 Waterloo Rd.
CLEVELAND, O.
Pošljamo po pošti
Lastnik te lekarne je član družva sv. Jožefa št. 169 KSKJ

Telegram to
Hon. Cordell Hull
Secretary of State
Washington, D. C.

PERSONAL
The undersigned Americans of Slovenian origin or descent gathered in a conference in Cleveland today representing virtually all Slovenian Americans are deeply perturbed over the delay in changing the enemy Status of Aliens who are subjects of Fascist Italy but are Slovenians by Nationality and inevitably Anti-Fascist we urgently and respectfully request favorable decision of this matter which we understand is in the hands of your department and the department of Justice. We understand the latter department favors such decision and we beg your personal interest in the problem as far as your department is concerned. Delay is affecting the morale of thousands of people involved.

Respectfully,
Joško Penko se zahvaljuje pisatelju Louis Adamiču za sestavljeno brzojavko, katero se pošlje državnemu tajniku Hull-u v Washingtonu ter v tem smislu stavi tudi predlog, ki je podpiran in sprejet.

Pisatelj Louis Adamič stavi predlog, da se povabi na sodelovanje vse člane naših podpornih organizacij, kakor tudi ministra Franc Snoja, dr. Boris Furlana in dr. Čoka, da vsi sodelujejo z nami. Predlog podpiran in sprejet.

Dr. Čok ponovno pozdravlja vse ter prosi, da bi se dalo tudi njemu priliko, da bi imel referat pred tem odborom.

Minister Snaj se zahvali za složno in plemenito delovanje in delo, katerega smo završili na tem zborovanju. Izrazi veselje zadovoljstva vsem, ki so zborovali. Pravi, da bo današnja seja mejnik novega dela za osvobodjenje Slovencev, odnosno Jugoslovijce.

Zahvali se v imenu Slovenije in Jugoslavije ter da naj tako ostane tudi v bodoče.

Dr. Boris Furlan pravi, da se strinja z vsem zaključki, katere smo danes sprejeli na tem zborovanju. Nadalje naglašja, da je sedaj potreba sistematične kampanje, s katero bomo zahtevali za vse enako, pa naj bodo delavci v tej ali oni državi. Saj v Ameriki bomo to lahko zahtevali, ker smo v demokratični državi, ki se bori za svobodo vsega sveta. Zahvali se, da je bil povabljen na to zborovanje.

Urednik Anton J. Terbovec pravi, da je vedno delal in pisal v tem smislu, kot smo danes zborovali ter bo isto storil tudi v bodočnosti.

Urednik Louis Rozman obljubljuje, da bo storil svojo narodno dolžnost ter po možnosti zagovarjal današnje sklepe.

Urednica Albina Novak pravi, da nima kaj posebnega, da bi povedala, toda obljubi njeno pomoč za izpeljavo našega dela.

Urednik Molek se izrazi, da vedno govori potom Prosvete ter da bo tudi v bodoče tako nadaljeval s svojim delom.

COOKING SCHOOL

by FRANCIS JANCER
1119 Third St., La Salle, Ill.

For those sizzling hot days, when the thermometer goes up to 100 degrees, try some of these cooling desserts on your family. They do not require any sugar.

Golden Loaf
12 marshmallows, 2 tablespoons pineapple juice, 1/2 cup whipped cream, 6 lady fingers, 3 tablespoons crushed pineapple, 2 bananas.

Heat the pineapple juice and marshmallows until dissolved. Remove from fire and beat until cool. Add whipped cream and beat again. Line automatic refrigerator tray with lady fingers, then the crushed pineapple, then the beaten mixture. Freeze from 2 to 3 hours, until set. When frozen, remove to a plate, cover with whipped cream and garnish with slices of ripe bananas.

Butterfinger Ice Cream
10 marshmallows, 1 cup milk, 1/2 pint cream, 1 five cent bar of butterfinger candy.

Put marshmallows and milk in a pan and melt over the fire, stir so the marshmallows will not settle. When completely melted remove from fire and chill until cold. Whip cream until stiff and then put the candy, that has been crushed until very fine, in the mixture, and put all this in a long loaf pan and freeze in refrigerator. Stir once in a while so that the candy will not settle.

Chocolate Walnut Mallow
32 marshmallows, 1 seven or eight ounce of semi-sweet chocolate, 3/4 cup milk, 1 teaspoon vanilla extract, 1/2 cup chopped walnuts, 1 1/2 cups heavy cream, whipped.

Melt marshmallows and chocolate in milk, over hot water. Cool and add vanilla and nuts. Freeze in automatic refrigerator until firm. Remove and beat smooth. Fold in whipped cream and continue freezing until firm. Total freezing time about 4 hours. Serve in sherbet glasses lined with vanilla wafers; garnish with walnut halves. Serves 6.

Frozen Caramel Pudding
1 cup whipping cream, 1 can Eagle Brand condensed milk, 1/2 cup chopped walnut meats.

Whip cream to custard like consistency and add the Eagle Brand milk, which has been caramelized. Blend thoroughly. Beat with egg beater until smooth. Fold in chopped cherries and chopped nutmeats. Pour into refrigerator pan and place in freezing unit until mixture has frozen. To caramelize milk, put unopened can in kettle of hot water and cook in can for about 1/2 hour. Cool before opening the can.

Maple Mousse
4 eggs separated, 1/2 teaspoon salt, 3/4 cup maple syrup, 2 cups cream, whipped, 1/2 cup chopped walnuts.

Beat egg yolks until light. Add salt and maple syrup. Cook for 10 minutes in double boiler. Cool. Fold in whipped cream and the egg whites, that have been beaten until stiff. Blend thoroughly. Add walnuts and place in refrigerator to chill.

CHANGE MEETING DATE
Chicago, Ill. — Members of St. Stephen's Society, No. 1, are asked to take note of the change of meeting date. Next monthly meeting will take place Saturday, June 27 at 8 p. m. in the St. Stephen's Church Hall. There will be no meeting on the first Saturday of July. All members are urged to attend this meeting.
John Prah, sec'y.

**ST. JOSEPH CADETS EXPRESS
A SINCERE "THANK YOU"**

The grand celebration undertaken by the St. Joseph Cadets, No. 169, KSKJ, on the occasion of the blessing of their new banner and their debut in their attractive new uniforms has been duly carried out and proven to be a great success. To perform their spiritual duty, the Cadets received Holy Communion in a body at the 8 o'clock Mass which was celebrated by the Rev. Father M. Butala, Supreme Spiritual Director of the K. S. K. J., in St. Mary's Church.

At 3:30 p. m. in lieu of the fact that rainy weather threatened, the parade was carried out in full military precision. Thanks to our Marshals, August F. Svetek, Anton Rudman and Michael Anzlin. To the Cadets who attended in their spectacular uniforms and the various lodges who participated with their banners, thereby presenting a splendid panorama of color and beauty, the Cadets of St. Joseph's Lodge express their sincerest thanks. Words of appreciation can hardly be expressed to the St. Joseph's Band which led the parade with their grand music. They are to be commended for they braved the morning rain to march in the Corpus Christi procession but returned in the afternoon with undaunted spirit to stage a grand performance. Thank you for your fraternal spirit.

At 4 p. m. the blue and gold banner was blessed by the Rt. Rev. Monsignor Vitus Hribar. Rev. M. J. Butala delivered an impressive sermon after which the sponsors of the banner, Mr. and Mrs. Susnik, festooned the banner with a garland of flowers and blue and gold streamers. The Cadets sincerely appreciate these gifts which will serve as a lasting remembrance from their sponsors. Our gratitude is expressed to Mr. Martin Rakar for his singing of the Benedictine hymns and to St. Mary's mixed choir, Ilirija, for their beautiful rendition of hymns at the 8 o'clock Mass.

After the Church services, the participants in the parade and the many friends of the Cadets returned to the Slovenian Hall, Holmes Ave. for the purpose of expressing their congratulations to the Cadets. Our sincere thank you to Miss Betty Radell, who opened the program by singing the National Anthem. She was accompanied by the St. Joseph's Band while all the Cadets stood at attention.

Thanks to Mr. John Pedzirtz, Supreme Officer and President of St. Joseph's Lodge who extended a welcome to all guests and introduced the Captain who presented the newly-uniformed drill team; Mrs. Mary Hocevar, Supreme Officer, who acted as Mistress of Ceremonies, did a splendid job. Thank you. All thanks are due to Mr. and Mrs. John Susnik for their brief but impressive speeches; to Mr. John Germ, Supreme President; and main speaker of the afternoon, who also entertained with his stirring singing and accordion music. His clear voice will ring forever in our hearts and in the hearts of all those present. Our gratitude is expressed to Miss Bernadine Korosec for her acrobatic dance, to Mr. Joseph Gilnskec Jr. for his accompaniment on the piano; to Mr. Al Strelak and his orchestra for their delightful presentation of Slovenian polkas and waltzes; and to the Gerrick Sisters for their rendition of songs from the Tropics and to their brother for his accompaniment on the piano.

The Cadets wish to express their appreciation to their sponsors, Mr. and Mrs. John Susnik for their donation on this great occasion and also their personal gift to each Cadet. Mr. Susnik was an organizer and the first instructor of the drill team. Our thanks to the honorary guests who participated in the parade and for the gifts they presented to the team; namely: General, Mr. and Mrs. John Asseg; Lieutenant General, Mr. and Mrs. Louis Kozel; Major General, Mr. and Mrs. Anton Grdina; Brigadier General, Mr. and Mrs. Frank Matoh; Colonel, Mr. and Mrs. Louis Simenc; Major, Mr. and Mrs. Michael Zlate; Captain, Mr. and Mrs. George Panchar; First Lieutenant, Mr. and Mrs. Ludwig Radell; First Sergeant, Mr. and Mrs. Peter Dolinar; Staff Sergeant, Dr. and Mrs. Carl Opaskar; and Corporal, Mr. and Mrs. Joseph Ulepice; and the bridesmaids and ushers: Miss Rose Chapic and Mr. Cyril Zupan; Miss Mary Tomazin and Mr. Joseph Jerman; Miss Frances Simenc and Mr. Joseph Kozar; Miss Mildred Mah and Mr. Stanley Zagorc; Miss Betty Radell and Mr. Anton Novak; Miss Helen Kozel and Mr. Frank Znidar; Miss Jane Dolenc and Mr. Frank Lesjak; and the pillow bearers, Eugene Kogavsek and Beatrice Jerkic.

Our thanks to the following for their participation in the festivities and for their donations: St. Helen Girls Squad,

No. 193 KSKJ; St. Mary's Cadets, No. 111 KSKJ; Frances Susel Cadets, No. 10, SZZ; St. Mary's Cadets, No. 41, SZZ; and Marie Prislard Cadets, No. 50 SZZ; the ensuing KSKJ lodges: St. Lawrence, No. 63; St. Ann's, SS. Cyril and Methodius, No. 101; St. Joseph, No. 110; Sacred Heart of Mary, No. 111; St. Mary Magdalene, No. 162; SS. Cyril and Methodius, No. 191; Sacred Heart of Jesus, No. 192; St. Helen's, No. 193; St. Christine's, No. 219; Christ the King, No. 226. The Slovenian Women's Union branches No. 10 and No. 41; to Supreme Officers Joseph Leksan, George Pavlovich, Matt F. Slang and Louis Zelemnikar; to Mrs. Frances Leskovec and Mr. Joseph Leksan for their congratulatory telegrams.

Our heartfelt thanks to Dr. James Mally for acting as Toastmaster at our banquet and also for his gift to the Cadets; to the following speakers, Supreme President John Germ, Supreme Secretary Joseph Zalar, Father Butala, Minister Grdina, Professor Boris Furlan, Anton Grdina, Joseph Siskovitch and Rt. Rev. Msgr. Vitus Hribar for their kind words; to Mr. Germ for his pleasing entertainment; to Ivan Jerman for assisting at the door; to the following for assistance in the kitchen: Mesdames Izanec, Somrack, Matoh, Pizmoht, Panchar, Jerkic, Zagore, Sepic, Frances Novak and Anna Krall-Novak; assisting in the barroom: Messrs. Anzlin, Suln, Somrack Sr., Ferra, Korosec, Zagorc, Matoh, Somrack Jr., Drensek Jr. and Mrs. Skolar.

Our sincere thanks to Supreme Officers, John Germ, Joseph Zalar, John Pedzirtz, Mary Hocevar, Mary E. Polutnik, Ivan Zupan, Stanley Zupan, Rev. Father Butala, and all the friends who attended our program and banquet, to Mr. Anton Grdina for taking movies of the day's events, thus recording them for all future time. Last but not least, our humble thanks is expressed to George Panchar, August F. Svetek and Jennie Zagorc, the committee appointed by the St. Joseph's Lodge to aid the Cadets in their financial program of purchasing the uniforms and banners. A thousand thanks and may God reward all who helped in any way to make this day such a grand success.

For the St. Joseph Cadets, No. 169, KSKJ.
Mary J. Szigel, President.

SOLDIER BENEFIT PARTY

Chicago, Ill. — A card party to raise funds for the purpose of sustaining the morale of the boys in the armed forces will be held June 26 in St. Stephen's school auditorium, Cermak Rd. The party, starting at 7:30 p. m., is being sponsored by the American Slovene Service Men's Aid of Chicago, Inc., All KSKJ members and friends are invited.

IMPORTANT

Parents or relatives of men in the armed forces of the U. S. will please notify their respective lodge secretaries. When dues are paid for the soldiers, it should be relatively simple to inform the secretary which member is now in the armed forces. It is imperative that a complete list of service men be compiled. The Home Office requests that all parents, relatives and lodge officials cooperate in the gathering of this vital information.

OUR BOYS IN SERVICE
(Report No. 6)

- EDITORS NOTE: The following are our members inducted into the armed forces of the United States since the last publication of report No. 5. Society numbers appear to right of names. Secretaries or relatives of men inducted, will please forward their names to Glasilo K. S. K. Jednote, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio. To date 675 members have been inducted.
- AHCIN Louis 4
  - BALKOVEC Erick 54
  - BOLF George 64
  - BOLF Peter 64
  - BREGAR Hedwig E. 144
  - DEBEVEC Harry 101
  - DOLMOVICH Louis 50
  - DUCHMAN Robert E. 50
  - ERDELJAC Nick 64
  - FURLAN Adolph 54
  - GARASICH Francis 50
  - GLIHA Edward 25
  - GORNIK Math 4
  - GORNIK Joseph 4
  - GOTTLIEB Stanley 4
  - GOTTLIEB Benedict 4
  - HAJNIC Joseph 64
  - HEGLER Paul 4
  - JAKETICH Albert 50
  - JANEZICH William 41
  - KOSTELEK John 61
  - KOSTELEK Joseph 61
  - LESNAK John 101
  - MALOVEC John 21
  - MIKLIC Joseph 4
  - MLADIC John 1
  - MRAVINTZ John L. 50
  - MURIN Anton 4

VETERAN BAKER DIES

Joliet, Ill. — Joseph Kostelec, 825 N. Broadway, a native of Joliet and for 15 years a baker, died June 19 in St. Joseph's Hospital following a short illness. He was a member of St. Joseph Society, No. 2.

He is survived by his stepfather, Frank Horvath; four brothers, Anton, Edward, Frank and Albert Kostelec; three sisters, Mrs. Albert Mongit, Misses Mary and Anna Kostelec.

The funeral services were held from St. Joseph's Catholic Church. Interment was in St. Joseph's Cemetery.

PRAYER FOR AMERICA

O God on high, we pray to Thee, Preserve this land of liberty; The land where heroes fought and died To stem oppression's rising tide; The only land upon the earth Where all may rise above their birth; Whose people seek to keep these shores Immune from class and racial wars; Whose eagle's not a bird of prey But one who guards us night and day; Protect us from dissension's hates— Lord bless our great United States!—Selected.

TO PICNIC

Barborton, O. — Sacred Heart of Jesus Society, No. 243, will hold a picnic June 28 at Jack Cassorman's, Perry Ave. All members and friends are invited.

REGISTER FOR YOUR HOUSING ACCOMMODATIONS

Delegates to the XX KSKJ Convention in Chicago this coming August, and visitors, are informed that all reservations and housing accommodations will be handled by the pre-convention committee and should be addressed to Mr. John Terselich, 1847 West Cermak Rd., Chicago. Phone Canal 3411. As we are in difficult times, kindly co-operate with the housing committee in every way possible. Advance reservations will be taken care of in the order they are received.
Committee.

- PAHULE Anton 4
- PAVLICH Joseph J. 101
- PAVLAKOVICH Anton 50
- PAVLAKOVICH Frank 50
- PAVLAKOVICH Joseph 50
- PAVLOCIC Frank 101
- PRAH Frank 1
- PRISTOV Ivan 187
- PROTULIPAC Michael 64
- RAMUTA Edward M. 87
- RIBARICH Frank 101
- ROSENSTEIN Anton 144
- ROZANC Louis 101
- RUDMAN August 11
- RUKAVINA Joseph 64
- SHIRCEL Carl 144
- SICKO T. Slave 61
- SINKOVEC John 1
- STAREC Anthony 101
- STARESINICH Nick 50
- TEZAK Edward 4
- TEZAK Marcel 4
- TORKAR Michael 29
- TORKAR Joseph 29
- TURK Alvin 50
- UDOVIICH Henry 144
- URBANIC Sylvester 63
- VAJDETICH Frank 50
- VAJDETICH George 50
- VALICEVIC Mike 61
- VESEL Louis 4
- VESEL Anton 4
- VESELICH Math 50
- WOLK Joseph 61
- ZUNIC Nick Jr. 50
- ZUPAN Sylvester 25
- ZUPANCICH George Jr. 4

Soklich-Yelenc

Lorain, O. — Mr. and Mrs. Soklich announce the marriage of their daughter Jean to Mr. Anthony Yelenc, Jr., son of Mr. and Mrs. Yelenc of Girard, O. Father Slaje read the marriage vows at 6 o'clock in SS. Cyril and Methodius Church April 6.

In honor of the occasion Mrs. Yelenc and daughters, mother and sisters of the groom, held a reception for relatives and friends June 20th in the Slovenian Hall in Girard.

The romance of the newlyweds started at Ohio KSKJ Booster meetings.

Mr. and Mrs. Anthony Yelenc are making their home with the bride's parents, 1729 East 32nd St., Lorain.

FOURTH BROTHER SOLDIER

Cleveland, O. — Sylvester Paul Zupan, 21, inducted into the U. S. Army last week, is the fourth Zupan brother to serve his country. The other three are Pvt. Henry L., First Sgt. Lawrence A., and First Sgt. John C. They are the sons of Ivan Zupan, editor of Glasilo.

Disguised

"Where did you get that funny dog?"
"It's a police dog."
"I never saw a police dog that looked like that."
"He's in the secret service."

LIBERTY LIMERICKS

OUR AMERICAN GOVERNMENT

Ed. Note: This document is a revision of Document No. 216, of the House of Representatives, Seventy-seventh Congress, first session. House Document No. 216 was a revision of House Document No. 152 of the same Congress. House Document No. 152 was a revision of 128 questions and answers that were inserted in the Congressional Record September 12, 1940. More than one million copies of these publications have been printed and distributed. The House of Representatives has, on three different occasions, unanimously passed resolution requesting that these documents be reprinted. The list of questions and answers was compiled by Congressman Wright Patman of Texas aided by Mr. C. W. Gilbert of the Legislature Reference Service of the Library of Congress. This series is taken from a booklet published by courtesy of Congressman Martin L. Sweeney of Ohio.

23. Do all congressional districts have approximately the same population? Theoretically they should have, but in practice they vary a good deal. For example, the 1940 census discloses that the Seventh Congressional District of Illinois has a population of 914,063, whereas the Twelfth Congressional District of New York has only 70,307. Some variation is to be expected from the fact that district lines usually follow county, town, or rural lines, so that population cannot be divided with exactness. At times exigencies of politics have resulted in the creation of districts of odd shape (so-called shoe-string districts) to favor the party in power. The practice of "gerrymandering" (so named for Gov. Elbridge Gerry of Massachusetts, in 1811) is in essence the maneuvering of the district boundaries according to the political complexion desired.

24. What is the population of the average congressional district? Under the census of 1910, each Congressman represented an average of 194,182 people, as compared with 279,712 under the census of 1930. Under the recent census, in view of a law which will keep the House membership at 435, each Member of the House will represent approximately 304,000 people.

25. What is the Congress? The Congress of the United States is the legislative branch of the National Government, in effect the National Legislature, and consists of two branches—the Senate and the House of Representatives. Its existence, authority, and limitations are provided by the Constitution, article I, which begins as follows: "All legislative powers herein granted shall be vested in a Congress of the United States, which shall consist of a Senate and House of Representatives."

26. Why is the Senate referred to as the "upper House" and the House of Representatives as the "lower House," and is one House actually lower than the other? The practice of referring to the two Houses as "upper" and "lower" goes back to the customary designations of the House of Lords and House of Commons of the British Parliament. There it was originally an expression of the relative social standing of the membership of the two Houses — the peers outranking the commoners in the social scale. As applied to the Houses of Congress, it carries, of course, no such implication. Nor does it indicate any difference in importance under our scheme of government.

27. What is the term of a Congress? In point of time, a Congress commences January 3 of each odd-numbered year, and continues for 2 years, regardless of the number of regular or special sessions held.

28. What is a session of Congress? A session of Congress usually means that both Senate and House are in session, i. e., meet-

ing for the transaction of business. However, the Senate may be called in extra session without the House, to consider treaties, try impeachments, or confirm appointments, all of which matters are considered exclusively by the Senate.

29. Is there a fixed limit to the length of a session? No. The Constitution requires an annual meeting, to commence normally on January 3 (amendment 20, sec. 2). But the only time limit is that implicit in this annual requirement — this is, the session must end by January 3 so that the annual session of the current year may then begin.

30. Under what circumstances may the President call a special session of Congress? Under the Constitution (art. II, sec. 3) the President may convene Congress, or either House, "on extraordinary occasions." It is usual for him in calling an extra session to indicate the exact matter which needs the attention of Congress. However, once convened, a Congress cannot be limited in the subject matter which it will consider.

31. In what circumstances may the President adjourn Congress? In case of disagreement between the two Houses with respect to time of adjournment, the Constitution (art. II sec. 3) authorizes the President to "adjourn them to such time as he shall think proper."

32. When Congress is in session, at what hour do the two Houses meet? The time of meeting is fixed by each House. Under standing order, the House ordinarily meets at 12 o'clock noon and usually remains in session until 5 or 6 p. m.

33. What is a Congressman? A Congressman is a Member of either the Senate or the House of Representatives. However, a Member of the Senate is usually referred to as a Senator and a Member of the House as a Congressman. The official title of a Member of the House is Representative.

34. What is a Delegate, and a Commissioner? Delegates to Congress are elected from Territories of the United States (now only Alaska and Hawaii), and Resident Commissioners are elected from the Philippine Islands and Puerto Rico. They have seats in the House and the right of debate but no vote. They are entitled to the same compensation as Members (except that the compensation of the Resident Commissioner from the Philippine Islands is fixed and paid by the Philippine Government). The allowances of Delegates and Commissioners are in general identical with those of Members; however, they receive a fixed allowance in lieu of mileage (except in the case of the Delegate from Hawaii).